MOKSLAS ✯ MENAS LITERATŪRA

MAIRONIS ISTORIKAS

DR. JONAS MATUSAS, New York, N. Y.

Šiemet, birž. 28 d., sueina 25 m. nuo Maironio mirties. Ta proga duosime keletą straipsnių apie tą mūsų didįjį kūrėją. — **Red.**

Manau, daugumas pirmą kartą išgirs, kad Maironis buvo ne tik pirmaeilis poetas, bet ir istorikas. Taip, istorikas. Žinoma, jei istorikais vadinti 17-to šimtmečio Kojalavičių ir 19-jo Daukantą. Maironis jokiu būdu nemenkesnis už šiuodu, bet nevienu atžvilgiu žymiai geresnis. Kojalavičius ir Daukantas parašė po Lietuvos istorijos vadovėlį. Tokį parašė ir Maironis. Juos visus tris tiksliausia būtų vadinti ne istorikais, o istorijos rašytojais .

Kalbame apie Lietuvos istorijos vadovėlį. Jis būtų tobulas, jei būtų rašytas istoriko, perskaičiusio visus mūsų istorijos šaltinius ir visas studijas bei monografijas atskirais klausimais. Dar daugiau — jis turėtų būti geras pedagogas ir geras stilistas. Tokio pobūdžio vadovėliai, atrodo, yra Lohmeyerio vokiška "Rytprūsių istorija" ir Gaertės taip pat vokiška "Rytprūsių proistorė". Mes tokio vadovėlio kol kas neturime.

Neblogas vadovėlis išeitų, jei jo autorius būtų perskaitęs visas monografijas Lietuvos istorijos klausimais. Tokiu stengiasi būti A. Šapokos redaguotasis. Bet, iš tikrųjų, ne visose vietose ištesėta.

Paprastai vadovėlių rašytojai kaiką rašo pagal monografijas ir kaiką pagal jau esamus dalyko vadovėlius. Bet dažniausia ima kelis vadovėlius ir juos sukomplikuoja į vieną. Jei autorius gabus ir sąžiningas, rezultatas gali būti visiškai įmanomas.

Imame į rankas **"Lietuvos istoriją".** Su kunigaikščių paveiks lais ir žemėlapiu. **Parašė Maironis (Š. M-lis).** Trečią kartą atspausta ir pertaisyta. 1906, išl. Liet. Laikraščio pinigais. 259 p. maž. oktava. Pirmoji laida — vardu "Apsakymai etc." 1900 m. Zanavyko slapyvardžiu, antroji — 1903 m. Tilžėje (be jokių atmainų). Kaip matome, dar bas rimtas ir apimties ir laidų atžvilgiu (3 laidos per 6 metus). Ir rašyta rimtai: pradėta 1880 m., baigta 1j86-tais, išspausdinta po 4 metų.

Pats Maironis prisipažįsta, kad darbas "pereina mano išgales". Bet sako "mano buvo geras noras". Tuo reikia tikėti, ka dangi ėmėsi darbo dar prieš "Aušrą" ir baigė, kai ji pasirodė. Dvi laidas išleido dar spaudos draudimo laikais. Čia vienas dalykas svarbu — Maironis pradėjo stumti ir ilgainiui išstūmė Daukantą. Nereikia stebėtis,

Maironis

kad poetas galėjo parašyti istorijos veikalą, mat, buvo labai gabus. Gabumų atžvilgiu jį reikia gretinti su Mot. Valančium, A. Baranausku, V. Kudirka ir Jakštu-Dambrausku. Kaikuriais atžvilgiais jis bus juos net prašokęs, ana, jis yra išspausdinęs dalykų lotyniškai, rusiškai ir lenkiškai.

Maironio vadovėlis stengtasi rašyti pagal monografijas. Gyvendamas krašte po rusų valdžia, jis, žinoma, rėmėsi daugiausia rusų mokslininkais (Antanavičium, Daškevičium ir k.). Nejaučiama lenkų istorikų, rašiusių Lenkijoje. Keistas dalykas įvyko su Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu Švitrigaila, valdžiusiu tarpe nuo Vytauto iki Žigimanto Kęstutaičio (1430-1432). Vadovėlyje jojo visai nėra. Nors 1892 m. išėjo puiki Lewickio monografija. Kad ir vietomis cituoja krokininkus Dusburgą, Dlugošą ir k., bet vargu jais naudojosi. Baigia 1795-tų m. įvykiais.

Tikras vadovėlio perlas yra skyrius apie "Lietuvių rašliavos apžvalgą". Tuoj po spaudos atgavimo duoda faktų, kurių kitur nerasi.

Suimant visą, Maironio vadovėlis geresnis už Daukanto, kurį jau prakalboje kritikuoja. Ir už daugybę kitų, pasirodžiusių maždaug tuo pačiu metu ar kiek vėliau (Pajautos, Prano, Paparonio). Tik A. Aleknos "Lietuvos istorija", pasirodžiusi jau nepriklausomybės laikasi, pradėjo istorijos vadovėlių naują erą.

Kas gi yra tas Aleksandrynas?

BEN. BABRAUSKAS, Cicero, Ill.

Didžiausias ir reikšmingiausias prof. Vaclovo Biržiškos nespausdintas veikalas yra pavadintas Aleksandrynu. Antrinė veikalo antraštė papildo, jog tai yra senųjų lietuvių rašytojų, rašiusių prieš 1865 m., biografijos, bibliografijos, biobibliografijos. Vadinas, tai yra senosios mūsų raštijos žinynas, supažindinąs su senaisiais Lietuv. rašytojais, nurodąs jų raštus ir šaltinius, kur kas yra apie juos rašyta. Didelė dalis tų autorių buvo bažnytinės ar religinės literatūros kūrėjai, tai jų gyvenimas ir darbai turėtų dominti mūsų kunigus, kaip katalikus, taip ir evangelikus. Senųjų rašytojų tarpe čia matome visą eilę žinomų istorikų ir teisininkų, poetų ir kalbininkų, gamtininkų ir medikų. Taigi Aleksandrynas, kaip ir enciklopedija, turi rasti vietos kiekvienos profesijos šviesuolio kambaryje: kiekvienas čia ras savos profesijos seniai mirusių veikėjų.

Aleksandryno apimtis, turinys, kaina

Aleksandryną sudaro daugiau kaip 1,000 puslapių glausto mašinėlės rašto. Jis leidžiamas trimis tomais didelio formato kietais viršeliais. Prof. Mykolas Biržiška I-jį tomą jau patikrino ir įteikė Lituanistikos instituto prezidentui dr. Petrui Jonikui, kuris, išlyginęs kalbą, perdavė Kultūros fondui, leidžiančiam šį veikalą. Kultūros fondas šiomis dienomis rankraštį jau atidavė spaustuvėn. Tuo būdu Aleksandrynas išeis Lituanistikos instituto mokslinių darbų serijos pirmuoju leidiniu. Finansinė veikalo leidimo pusė, jo platinimas, prenumeratos rinkimas priklauso Kultūros fondui. Visų trijų Aleksandryno tomų prenumeratos kaina — $15. Kam yra patogiau, gali siųsti prenumeratą už vieną tomą — $5. Prenumerata siunčiama K. fondo vicepirmininkui šiuo adresu: B. Babrauskas, 1436 So. 50 Ave., Cicero, Ill.

Į I-jį Aleksandryno tomą įeina 100 seniausiųjų mūsų autorių. Daug kas mano, jog pirmasis mūsų rašytojas yra Martynas Mažvydas, o įsigijęs Vaclovo Biržiškos Aleksandryną pamatys, jog anksčiau už Mažvydą gyveno ir rašė eilė rašytojų, pavyzdžiui: M. Hussovianus, St. Rapolionis, Jurgis Zablockis, A. Kulvietis.

Aleksandryno ir Lietuvių rašytojų kalendoriaus skirtumas

Prieš 10 metų Vokietijoje išleistas Vaclovo Biržiškos Lietuvių rašytojų kalendorius. Koks gi yra skirtumas tarp to kalendoriaus ir Aleksandryno? Iš tikrųjų tiksliau būtų klausti, ar yra tokių panašumų, išskyrus pačius vardus, kadangi rašytojų kalendoriuje pvz. Rapolioniui ar Kulviečiui tepaskirta vos 6-8 eilutės, o Aleksandryne kiekvienam jų tenka po 20 su viršum puslapių. Taigi apie kalendorių negalima kalbėti net kaip apie Aleksandryno santrauką.

Aleksandryne pateikiama rašytojo biografija, jo raštai, nurodomi dokumentai ir literatūra apie tą rašytoją. Biografijos pateikiamos ne dogmatiškai ar vadovėliškai, bet išaiškinamos skirtingos nuomonės, palyginami ar sugretinami įvairūs duomenys. Tuo būdu kritiškai išnagrinėjami ligšioliniai biografų tvirtinimai. Sakysim, ankstesniųjų biografų buvo nurodoma, esą Kulviečio klausyta Erazmo Roterdamiečio paskaitų Louvaine. Vac. Biržiška tą tvirtinimą sugriauna, remdamasis vien jau tuo, kad tuo metu, kai Erazmas dėstė Louvaine (1517-21), Kulvietis tebuvęs 8-10 m. vaikas, tai gi universitete paskaitų klausyti negalėjęs.

Dokumentai, raštų komentarai

Dokumentų skyriuje nurodomi įvairūs laiškai, nusakomas jų turinys ir pažymima, kur tie šaltiniai išspausdinti. Iš nurodomų dokumentų matome, kokių santykių būta tarp Lietuvos ir Vokietijos kunigaikščių bei didikų, sužinome, kokių nuotykių yra išgyvenę Lietuvos studentai, studijavę Vokietijos universitetuose, ir pan. Pvz. J. Zablockį liečiančių dokumentų nurodyta 26, Rapalionį — 33.

Autorių raštų paduodamas ne tik nuogas sąrašas, bet pridedami įvairūs paaiškinimai. Pavyzdžiui, iš to, kad M. Mažvydo 1547 m. išleistame katekizme vienoje J. Zablockio giesmėje yra posmas apie 1547.IV.11 mirusios kunigaikštienės sveikatą (1570 metų laidoje to posmo jau nebėra), daroma tvirta išvada, jog Mažvydo 1547 m. katekizmas išspausdintas tikrai sausio mėnesį, kaip kad jo pradžioje pažymėta, o ne lapkričio ar gruodžio mėn., kaip kad daugelio mokslininkų spėta: mat, po kunigaikštienės mirties jau nebūtų prasmės giedoti apie jos sveikatą...

Autorius ir jų raštus liečianti literatūra nurodoma itin plati: nuo seniausiųjų ligi mūsų laikų. Sakysim, literatūros sąrašas apie Rapalionį užima 3 puslapius, o apie Kulvietį net 4 psl. Pateikiama literatūra daugiausia vokiečių, lenkų, lotynų, rusų, žinoma, ir lietuvių kalbomis.

Šis prof. Vaclovo Biržiškos veikalas, kaip matome, yra pirmas toks mūsų literatūroje, ir Kultūros fondo žygis jį išleisti turi būti mūsų visuomenės įvertintas ir suprastas. Kitaip sakant, turime paremti jo leidimą, užsisakydami ir įsigydami jį.

Kodėl veikalas pavadintas Aleksandrynu? Panašiai, kaip yra žodynas, vardynas, žinynas, čia turėtume laukti kokio nors rašytojyno, autoryno ar panašaus naujadaro. Prof. Vaclovas Biržiška paėmė konkrečiai vieną tikrinį vardą Aleksandra ir iš jo padarė sutelktinį, kuopinį vardą — Aleksandryną. Paimdamas Aleksandros vardą, profesorius tuo būdu pagerbė savo anksčiau mirusią mylimą žmoną Aleksandrą.

Poezija iš Lietuvos

TU TĖVĄ IŠDAVEI

Granito rūbuos, tu berniuk,
Šiandieną —
Ant savo sosto — aikštėje vienoj.
Šalia tokie pilki veidai praeina,
Kaip kitados — to kaimo glūdumoj.

Negyvos tavo akys
Žemę siekia, —
Pakilę rankos šaukiasi
Maldos...
O lūpos akmeninės, tarsi, rėkia
Ir dangų rūstų
Prašo
Atgailos...

Tu tėvą išdavei
Už
duonos
plutą!
Kurią jis anty nešė
į namus —
Kad tau
Ir tavo broliams
kąsnis būtų
Užmiršti bado dubenius tuščius.

Žinojai — seną tėvą pasivogus
Kolūkio riekę alkiui numalšint!?
Bet tavo mintys buvo tokios nuogos,
Pakurstę savo tėvą numarint.

Ir tu mirei.
Kad čia tuščiai stovėtum:
Giedrioj nakty —
lijundros plakime;
Nors savo širdimi akmens
Norėtum, —
Tau atleidimo, Povilai,
nėra!

Nuplaus tave
Ir tavo žaizdą gyvą
Ne šitas laikas,
bet — kiti laikai,
Kurie (pakelk, akis augštyn)
Jau kyla
Už miesto bokštų, ten —
Kur vakarai...

Šiame eilėraštyje iš Lietuvos kalbama apie bolševikų pastatytą paminklą vaikui, kuris enkavedistams išdavė savo tėvą, nešusį iš valdiško ūkio namo maistą.

R e d.

● **Lietuvaičių Seselių instituto** vasarinės paskaitos, kurios įvyks Chicagoje, bus akredituotos prie Marywood kolegijos, Scranton, Pa., ir jų klausytojos gaus augštojo mokslo kreditus. Čia yra gražus laimėjimas, pasiektas motinos Teofilės ir ses. Eucharistos. Paskaitos prasidės rugpj. 17 d. Daroma pastangų į tas paskaitas pakviesti ir lietuvaites seseles esančias kitataučių vienuolynuose, pvz. prancūzių Šv. Juozapo, domininkonių ir kt.

● **Bernardas Brazdžionis, Juozas Bertulis, Dr. Domas Jasaitis, Jonas Kardelis, Kult. fondo pirm. Juozas Kreivėnas, prof. Ant. Ramūnas-Paplauskas, prof. Zenonas Ivinskis** atsiuntė savo straipsnius knygai "Mano pasau lėžiūra". Knygos redaktoriui dr. Juozui Prunskiui susirgus, veikalo redagavimas kiek užsitęs, todėl tie, kurie dar nespėjo savo straipsnių atsiųsti, gali juos dar dabar atsiųsti, tačiau ilgai neuždelsę.

● **Kun. Adomas Pupšys** Romoje gilindamas studijas rašo disertaciją iš teisės istorijos — apie Seinų vyskupijos įkūrimą ir santykius su Prūsų valdžia.

● **Kun. Juozas Jankauskas** Romoje rašo disertaciją apie dorybes Šv. Gregoriaus Didžiojo raštuose.

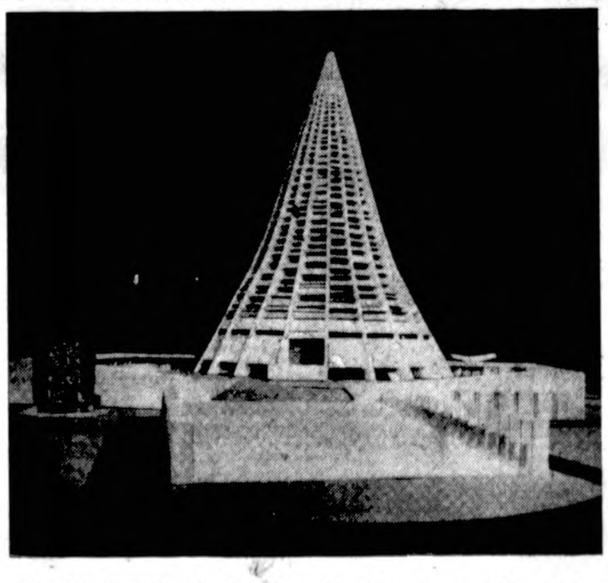

Verkiančios Marijos Bazilika Syrakūzuose projektas, laimėjo pirmąją tarptautinę premiją (8 mil. lyrų). Konkurse dalyvavo 883 arkitektai bei inžinieriai net iš 42 tautų. Laimėtojas Michael Andrault, paryžietis meistriškai suderino šio pastato religinius, talpos (20,000) ir urbanistinius reikalavimus su modernia forma.

Apie įvykius, kurie iššaukė tokios monumentalinės bazilikos statymą, galime rasti neperseniai išėjusioje iš spaudos liet. kalba knygoje "Verkianti Dievo Motina Syrakūzuose".

Kultūrinė kronika

● **Aloyzą Baroną** Vilniaus bolševikinė Tiesa, naujai įsivestame skyriuje "Pastabos", užpuolė vieną iš pirmųjų, sukritikuodama jo novelę Sukaktuvės, spausdintą Aiduose. Ilgesniame straipsnelyje autorius, pasinaudodamas vienos Amerikos lietuvaitės studentės žodžiais, kad lietuviai vis labiau tolsta nuo Baltijos krantų, rašo: "Iš tiesų skaudus žmogaus likimas tolstant nuo gimtojo kranto, negirdint gimtojo žodžio, neturint paskaityti geros knygos gimtaja kalba. Buržuaziniai nacionalistai vis labiau priversti pripažinti, jog jų reikalai ne taip jau gerai klostosi". Toliau Tiesa keikia "už dolerius parsidavusius plunksnagraudžius", kurie, nors būdami ir labai genialūs, negali sukurti meniško kūrinio "jei atitrūko nuo tautos". Esą "Tokiomis aplinkybėmis nacionalistiniai vadeivos bando įpiršti užsienyje gyvenantiems lietuviams bet kokį šlamštą". Atrodo, kad tie vadinami "reakcionieriški laikraščiai" labai bado akis Tiesai ir tie "už dolerius parsidavę rašytojai" labai reikalingi bolševikams, kad juos galėtų pajungti Stalino, Chruščevo, Berijos ir kitų liaudies engėjų garbinimui.

● **JAV Lietuvių Bendruomenės metraščio** red. J. Cicėnas informuoja, kad straipsnius metraščiui jau yra atsiuntę Audėnas, dr. Girnius, S. Sužiedėlis, Yla, Baltinis, Ignatonis, Greimas ir kt. Linkėjimus yra atsiuntę vysk. Brizgys, prel. Krupavičius, prof. M. Biržiška, prof. J. Kaminskas, E. Simonaitis, Alto pirm. L. Šimutis, V. Rastenis, prof. Kolupaila, inž. Vilčinskas, min. P. Žadeikis ir kt. Bendruomeninę dalį rengia šie autoriai: prel. J. Balkūnas rašo apie priešlokinius ir lokinius laikus, J. Šlepetys — apie Bendruomenės tarybą, St. Barzdukas — apie Bendruomenės centro valdybą, J. Kreivėnas — apie LB Kultūros fondą, W. M. Chase — apie LB Finansų komisiją. Apygardų ir apylinkių valdybos veiklos aprašymus taip pat siunčia, bet šį uždavinį yra atlikusios dar nevisos, tad prašomos paskubėti.

Metraštis bus ne tik lietuvių bendruomenės siekimų, gyvenimo ir darbų atspindys, bet ir mūsų valios pareiškimas lietuviais išlikti. Tai bus pasisakymas už teisę laisvai savo tėvynėje gyventi bei tvarkytis ir tautinės sąžinės balsas nutautimo grėsmei atsispirti. Be gyvųjų autorių žodžio, metraštyje į mus kalbės ir mirusieji mūsų tautos darbuotojai.

Svarstomas ir metraščio vardas. Pasiūlyta ir šiuo metu apsistota prie **Atšvaito.**

● **Aleksandras Nekrašius,** lietuvis kunigas, Romoje, Angelicum universitete šį pavasarį gavo filosofijos daktaro laipsnį, parašęs disertaciją "Tautos sąvoka". Disertacija rašyta italų kalba. Dabar naujasis daktaras yra pakviestas darbuotis Seattle, Wash., diecezijoje. Vykdamas į savo naujo paskyrimo vietą pakeliui kaikuriam laikui sustojo Chicagoje. Kun. dr. A. Nekrašius yra kilęs nuo Kėdainių. Teologines studijas pradėjo Eichstaetto seminarijoj, kunigu įšventintas 1953 m.

● **Pranas Jančius,** MIC, anglų kalba parašė knygą apie tėvų marijonų darbuotę Amerikoje ir kitur, pavadinta "The Marian". Knyga jau spausdinama. Turės apie 64 puslapius, bus gausiai iliustruota. Leidinys bus spalvotas. Draugo naujųjų pastatų dedikacijos proga bus išsiuntinėtas "The Marian" skaitytojams ir bus platinamas dedikacijos iškilmėse. Leidinio meniškąją pusę tvarko dail. J. Pilipauskas.

● **Lituanistikos studijos Fordhame.** Šią vasarą Fordhamo universitete pradedamas pirmasis lituanistikos semestras. Bus dėstoma lietuvių kalba, istorija, literatūra ir lietuvių civilizacija. Dėstys 4 nuolatiniai lektoriai ir 9 svečiai lektoriai. Studentai galės gauti 6 kreditus. Užsiregistruoti gali ne tik studentai, norintieji gauti kreditus, bet ir laisvieji klausytojai. Laisvais klausytojais gali būti suaugę asmens arba vidurinės mokyklos baigiamosios klasės mokiniai. Užsiregistruoti galima ir vienam kursui.

Iki birželio 5 d. užsiregistravo 18 studentų. Iš jų 13 seselių ir 5 civiliai studentai. Visi jie čia gimę (antros, trečios eilės). Tikimasi, kad ir naujieji ateiviai atsiųs savo atstovus.

Paskaitos pradedamos liepos 5 dieną ir bus rytais nuo 9 val. iki 1 val. Kaikurios vizituojančių lektorių paskaitos bus popietinėmis valandomis. Apie tai bus pranešta spaudoje.

Norintieji užsiregistruoti, turi užpildyti specialią anketą, kuri gali būti jiems pasiųsta paštu. Jau laikas užsiregistruoti.

Kreiptis: Director of the Lithuanian Program, Box 566, Fordham University, New York 58, N. Y. Tel. FO-rdham 7-5400, Ext. 218.

● **Dailiųjų Menų klubo minėjimai.** Muz. J. Bertulio bute, Los Angeles, įvyko D. M. klubo susirinkimas, kuriam pirmininkavo muz. J. Bertulis.

Savo apžvalgoje pirmininkas pasidžiaugė, jog turime tiek daug tautos dirvos artojų-sėjėjų. Štai, jo pirmininkavimo (vos vieno mėnesio) periode, spaudoje pastebėjo net 12 jubiliatų. Mirę: — prof. muz. Stasys Šimkus (minima jo 70 m. sukaktis nuo gimimo dienos), Butkų Juzė (minima 10 m. sukaktis nuo mirimo dienos), prof. d-ras J. Krikščiūnas (mirė prieš 10 m.), Gyvieji: — prof. muz. Aleks. Kačanauskas (minima 75 m. amžiaus sukaktis), muz. Jeronimas Kačinskas (50 m. sukaktis), muz. Jonas Čižauskas (50 m. kai atvyko į Ameriką), dramaturgas Vytautas Alantas (25 m. dramaturginio darbo), kun. dr. Juozas Prunskis (50 m. amžiaus ir 25 m. kunigystės), kun. Anicetas Linkus (70 m. amž. ir 35 m. kunigystės), kun. Stasys Yla (25 m. kunigystės), dail. A. Žmuidzinavičius (80 m. amž. sukaktis).

O juk tame periode prelegentas galėjo kaikuriuos ir nepastebėti, nes nėra galimumų visos spaudos pasekti.

Apie kiekvieną iš čia išvardintų jubiliatų, prelegentas davė biografinių žinių ir nurodė kame yra to jubiliato nuopelnas lietuvių tautai.

Kaipo muzikas, prelegentas padarė trumpą charakteristiką muzikos konkurso naujųjų laureatų: tėvo Markaičio, J. Gaubo ir J. Strolios. Taipgi trumpai apibūdino jų premijuotus veikalus.

Toliaus paminėjo pasigėrėtinus įspūdžius ir kritiką dėl pastatytos operos "Rigoletto", kurios prelegentas nugirdo būdamas Chicagoje, ir kaip jis asmeniškai į tai reagavo.

D. M. kl. yra nerašytas nusistatymas — bent vieną kartą metuose duoti visuomenei nors vieną vertingesnį kultūrinį parengimą. Praeituose metuose buvo suruoštos net dvi meno parodos: dail. Rūkštelės ir dail. Pautieniaus.

D. M. klubas jokiais narių mokesčiais neapsideda, todėl iš narių lėšos renkamos kiekvienam būtinam reikalui atskirai.

Sekančius veikimo metus pradėti, iš eilės pirmininkavimas buvo perduotas muz. Br. Budriūnui.

Petras Babickas

Kultūrinis gyvenimas P. Amerikoj

Red. pastaba: Į JAV atskrido mūsų rašytojas Petras Babickas, dirbąs Lietuvos atstovybėj Brazilijoj. Jisai malonėjo atsakyti į eilę redakcijos jam pateiktų klausimų. Čia jo atsakymus ir spausdiname.

— **Kokius tikslus turėdamas atvykote į JAV?**

— Lietuvos atstovas Brazilijoj min. Meieris, išleisdamas mane į Šiaurės Ameriką, pavedė išspausdinti III-tį leidimą LITUANIA ILUSTRADA anglų ir ispanų kalbomis kartu. Sustiprinti kultūrinį bendradarbiavimą tarp Lotynų ir Šiaurės Amerikos tautiečių, parinkti medžiagos bei eksponatų būsimai 1958 metais Rio de Janeire Lietuvos kultūros parodai, kurią mūsų pasiuntinybė organizuoja bei padėkoti mieliems kultūrininkams prof. A. Varnui, Z. Kolbai ir kitiems menininkams, kurie ne tik atsiuntė savo puikių kūrinių Lietuvių Religinio Meno parodai, vykusiai prieš porą metų Rio, Tarptautinio Eucharistinio kongreso metu, bet vėliau juos ir padovanojo steigiamam Lietuvių muzėjui Brazilijoj (Deja, svarbiausio mūsų pasiuntinybės kultūrinių darbų rėmėjo — įgal. ministerio Povilo Žadeikio — jau nebepamatysiu...). Tuos tikslus vykdydamas esu pasiryžęs studijuoti jūsų kultūrinės propagandos, liečiančios tėvynės vadavimą, metodus, o taip pat pasidalyti savo patyrimu toje srityje Brazilijoje, kur dirbu jau daugiau kaip 8 metai, kaip Lietuvos pasiuntinybės Rio de Janeiro Kultūros sk. vedėjas. **Eisiu visur, kur būsiu kviečiamas, informuodamas bei pats mokydamasis,** nes reikia subendrinti bei patikslinti informaciją apie Lietuvą.

— **Kaip stipriai reiškiasi lietuvių kultūrinis gyvenimas Brazilijoj?**

— Būtų netikslu trumpai į tai atsakyti, todėl manau tuo reikalu "Draugui" parašyti išsamesnį straipsnį. Viena pabrėžtina, kad kult. liet. veikimas Brazilijoj atkunta ir duoda gerų vilčių.

— **Kaip sekėsi kelionė?**

— Puikiausiai. Nuo Rio de Janeiro ligi New Yorko teskridau tik 24 val. Aeroporte sutiko mane vicekonsulas A. Simutis, kuris mane maloniai paėmė savo globon ir perdavė p. Gadeikių šeimai. Ir tik dėl to, kad esu taip mielai lietuviškai priimtas, turiu galimumo atsakyti į Jūsų klausimus, kuriuos man perdavė konsulas Simutis. Atsakau, kad ir trumpai, į juos ne vien dėl to, kad noriu pagerbti jūsų, kaip laikraštininko, dinamiškumą, bet kad ir pasveikinčiau Amerikos bei Kanados lietuvius, kuriems jaučiuosi daug esąs skolingas.

— **Kokį įspūdį susidarėte apie brazilų kultūrinį gyvenimą?**

— Į klausimą apie brazilų literatūrą, teatrą bei meną taip pat rengiuosi jums parašyti straipsnį. Užsieny labai klaidingai galvoja apie tuos reikalus ir brazilų literatūra beveik taip pat svetur nežinoma, kaip ir mūsiškė, o turi stiprių talentų bei nesenstančių kūrinių.

— **Ką pats esate paskutiniu metu sukūręs?** —

— Dėl mano kūrybinių darbų, tai, tikrai, dirbdamas pasiuntinybės raštinėj bei propagandoj (spaudos ir radijo: brazilų) ir gyvendamas toli nuo miesto, neturėjau nei galimumo, nei laiko ką nors didesnio ir svaresnio parašyti. Turiu nemaža novelių iš brazilų gyvenimo, turiu vaikams knygelę MANO SODAS bei nedaug naujų eilėraščių. Iš AUŠROS leidyklos gavau pakvietimą parengti spaudai raštų rinktinę; atsakiau teigiamai. Nors ir nelaikau savęs poetu, o tik eilėraščių rašytoju, visdėlto savo senų darbų literatūroj nesigėdinu... Kadangi dabar, laimingiausiu būdu, atėjo iš Lietuvos mano knygos, kurių užsieny nė su žiburiu negalėjau tikėti surasti, tikrai esu pasiryžęs kaikurias naujai išleisti. Nors mano brolis, pas kurį apsigyvensiu Chicagoj ir išbūsiu keletą mėnesių, mano, kad mane skaitančioji visuomenė užmiršo, tačiau miela pastebėti, kad jis suklydo, nes patikėsi, bičiuli, aš net nežinojau, kad jūs paleidot į spaudą "Mano pasaulėžiūrą", o prieš pat sėsdamas Rio į lėktuvą gavau iš JAV tris laiškus dėl to straipsnelio su gražiausiais paskatinančiais atsiliepimais. Mane tai labai nustebino, nes žinau, kaip čia žmonės neturi laiko. Taigi ačiū!

— **Kaip gyvena kiti mūsų kultūrininkai Pietų Amerikoj?**

— Leiskite į tai atsakyti vėliau straipsneliu, nes jų yra nemaža ir visi yra geriausių norų, nors gyvena sunkiose sąlygose ir dažnai dirba ne savo srity. Bet, manau, tai liečia ir JAV lietuvius kultūrininkus...

Karolė Pažėraitė, Klemas Jūra, H. Mošinskienė, Vinkšnaitienė — iš dažniau pasirodančių poezijų knygomis; tai Sao Paulo avangardas. Auga ir jaunųjų jėgos. Gabių ir darbščių dailininkų taip pat Sao Pauly apstu: V. Stančikaitė-Abraitienė, A. Kairys, M. Ivanauskas, Novickas, Dramanatas ir kt. — tai vis vardai, žinomi ne tik lietuviams.

— **Kaip brazilai laikosi Lietuvos laisvės atžvilgiu?**

— Brazilijos nuomonė apie Lietuvą ir jos kovą dėl laisvės yra aiškiai teigiama. Iš valdžios pusės Lietuvos pasiuntinybė Rio de Janeire bei konsulatas Sao Pauly traktuojami lygiai kaip ir kitų draugiškų Brazilijai valstybių pasiuntinybės, kurių Rio de Janeire yra per 60. Mūsų pasiuntinybė palaiko su visomis draugiškiausius santykius, žinoma, išskyrus kaikurias Geležinės uždangos atstovybes (Rusijos atstovybės Brazilijoj nėra, nes Brazilijos vyriausybė maršalui Dutrai prezidentu būnant nutraukė diplomatinius santykius su Sov. Rusija, tuo nusipelnydama daugelio pagarbos). Labai dažnai brazilų spaudoje pasirodo žinių apie Lietuvą ir liet. tautos kovą dėl laisvės. Dažnai Vasario 16 bei Gedulo dienos minėjimuose dalyvauja Brazilijos ministeriai, kaip vyriausi kalbėtojai (Pvz. šių metų birželio 15 d. minėjime Rio de Janeire sutiko kalbėti Švietimo ministeris prof. Clovis Salgado). Mokyklų mokiniams pateikiamos temos apie Lietuvą; daug mokinukų po to "apgula" pasiuntinybę prašydami literatūros, žemėlapių, informacijų. Apskritai, brazilų jaunuomenės būdas — labai guvus. Jie smalsūs. Nuoširdžiai nori pažinti tolimas tautas, jų istoriją, Brazilijoj, bent drąsiai kalbu apie Rio de Janeiro, niekad neteko pastebėti neapykantos svetimtaučiams. Atvirkščiai, labai daug palankumo... Atvykęs Chicagon, parašysiu apie mano nuotykį su vienu jaunu teatro režisorium, dėl kurio pasirinkto veikalo apie Lietuvą vos neįvyko "tarptautinis incidentas". Dabar gi, dėkodamas Jums, redaktoriau, už kantrumą, sveikinu Amerikos lietuvius ir tariu: Iki pasimatant spaudoj ir asmeniškai.

ADOMAS VAITKEVIČIUS
Anglių ir Alyvos Pardavimas
Telef. REpublic 7-5803
Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas.
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas.
ATLAS FUEL CO.
ATSTOVAS
4919 So. Paulina Street
Telef. PRospect 6-7960

KAZYS ČESNAUSKAS
6444 SO. TROY ST.
Telef. WAlbrook 5-7670 ir GIbson 8-4938
● Generalis kontraktorius naujų namų statybai, įvairiems remontams ir namų pertvarkymams ● Turime didelį patyrimą namų statyboje. ● Patys atliekame cemento ir medžio darbus. ● Apkainavimai nemokamai.

VIKTORO KOŽICOS
Lietuviško gazolino stotis ir auto taisymas
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys
CALL-ME-MOTORS CO.
5759 S. WESTERN AVE. PR 8-9533

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. bandažai. Spec. pagalba kojom (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5064

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10—12 ir 4—7 val. Trečiad. ir šštad. tik 10—12 val.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m., 6-8 p. m.
Penktad. tik po pietų.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2300 West 51st Street
Priima ligonis pagal susitarima Dėl valandos skambinti telefonu Prospect 6-1795 nuo 2 iki 9 val. p. p. kasdien išskyrus trečiad. ir šeštad.
Res. tel. GRovehill 6-5603

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VISŲ GYDYTOJAS
3925 West 59th Street
Val. Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p .p. 6:30—8:30 val. vak. Trečiad. ir šeštad. 1—4 v. p. p.

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampas 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Rez. 1634 S. 49th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
Ofisai 20 North Wacker Drive
(Civic Opera House, kamb. 858)
Val. kasd. 12—4
Tel. CEntral 6-2294
5002 West 16th Str., Cicero
Val kasdien 5-8, šeštad. 1-2 val
Tel. TOwnhall 3-0959
Kitu laiku ir trečiad. susitarus
Rezid. tel. HEmlock 4-7080

Tel. ofiso WA 5-3010, rez. PR 6-7333
DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1601 W. Garfield Blvd.
Val. — Pirmad., antr., ketv., penkt. 1—4 ir 6—8; šeštad. 1—4; treč. ir

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v Vak. pirm. antr., ketvirt 6-8:30 v Trečiad. tik susitarus.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez.: 5100 S. Western Ave.
Tel. PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val. Pirm. 3-10 v. v., Antr., Treč. ir Penkt. 6-9 val. vak., Šeštad. 2-4 val. popiet ir sulig susitarimu.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Pritaiko akinius
6322 South Western Avenue
val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadieniais uždaryta. Kt. laiku susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res telef. WAlbrook 5-5076

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p. ir nuo 6 v.—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GIb. 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave.)
Valandos: Kasdien nuo 2—4 ir 6—8. Šeštadieniais nuo 2 - 4 val. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso HE.4-5849. rez. HE.4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9 Antr. 1-6. treč.ir šešt. pagal sutarties sekm. uždaryta.

Ofiso HE 4-1818, arba RE 7-9700
Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9—11 ryto ir 4—8 v. v. Šeštadieniais 9—11 ryto ir 2—4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadieniai ir kitu laiku tik susitarus.

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6317 South Western Avenue
Chicago 29, Ill
telefonas REpublic 7-4900
Rezidencija: GRovehill 6-8161
pasimatymai pagal sutartį

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v.
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskirus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel.: Ofiso — PUllman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

Tel. ofiso PR. 3-6446, rez. HE.4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
Val. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso VIctory 2-1581
Rez. VIctory 2-0743
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p. ir nuo 6-8 v.v. šeštad. 1-4 val. popiet.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. VIrginia 7-0036.
Rezidencijos tel. BEverly 8-3244

Ofiso HEmlock 4-5815
Rez. HEmlock. 4-3751
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2745 West 69th Street
(priešais Šv. Kryžiaus ligoninę)
Priima pagal susitarimą

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6659
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. v. iki 3 p. p.; 6—9 v. v.

Ofiso HE 4-1414, arba RE 7-9700
Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Spec. akušerija ir moterų ligų
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak. Šeštadieniais 1—4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4253 So. Whipple Street
(Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7-9. Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta
LAfayette 3-4949.
Namų — CEdarcrest 3-7786

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Virš 25 metų patyrimo
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaiso
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, penktad. 10-2 ir šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. p.p

Ofiso telef. YArds 7—1166
Residencijos — STewart 3-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvės)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius Atidara šeštadieniais 1—4 val.

DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 South Halsted Street
Kasdien 3—7 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarimą
Ofiso tel. Victory 2-1484. Resid. 2437 W. 62nd St., tel. Republic 7-8818.

Tel. WAlbrook 5-2670
Res. Milltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Marquette Medical Center
6132 South Kedzie Avenue
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2:00 iki 9:00 v. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Tel. ofiso PR 6-3838, rez. RE 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
Telef. REpublic 7-2290
VAL.: Pirm., antr., Ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6:00—8:00. Šešt. nuo 2:00—4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu.

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudėjimo bei svaigimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirenku teisingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančiais mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
4712 South Ashland Ave.
Tel. YArds 7-1373
Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekmad. ir treč. uždara.

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
— PRITAIKO AKINIUS —
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius.
2422 W. Marquette Road

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. .YA 7-7381
Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 v. p. p. uždarytas

SKOLINK IR TAUPYK
Standard Federal Savings
— pačioj saugiausioj ir stipriausioj Amerikos įstaigoj.
Daugumas Chicagos lietuvių savo pinigus taupo STANDARD FEDERAL įstaigoje, nes ilgų metų patyrimas juos įtikino, jog tai yra pati stipriausioji ir saugiausioji įstaiga.
Žemiausiais procentais skoliname pinigus namams pirkti, statyti ir taisyti.
kai perki namą, visuomet kreipkis į STANDARD FEDERAL — sutaupysi pinigų ir išvengsi bereikalingų rūpesčių.
STANDARD FEDERAL visiems teisingai patarnauja, o karo ir depresijos laikais taupytojams visados mokėdavo pagal pareikalavimą.
STANDARD FEDERAL turtas viršija 57 milijonus dolerių
Atsargos Fondai STANDARD FEDERAL įstaigos siekia 5 milijonus ir ketvirtį. Be to, visos taupytojų sąskaitos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation.
Pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį
CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President
DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.
Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

KO TIK NAMAMS REIKIA,
Tuoj Jums DAINA teikia
- Televizijas
- Hi-Fi fonografus, Plokšteles
- Radijus — vietinius ir importuotus
- Dulkiasurbius
- Vėdintuvus ir Vėsintuvus
- Elektr. namų apyvokos reikmenis
- Rašomas mašinėles
- Elektr. laikrodžius
- Baterijas, antenas, lemputes ir daug kitokių dalykų

Aplankykite moderniską prekybą.
DAINA TELEVISION
sales-service
Sav. Inž. A. SEMENAS
3321 S. Halsted — CLiffside 4-5665
Atdara: kasdien 9—6, pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9—9

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.

Remiantis Chicagos Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiktai saugumą — jų apdraudimą iki $10,000.00, augštą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.
Taupytojų patogumui Chicagos Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausiai ir moderniškiausiai įrengtų visoje Illinois Valstybėje.
Lietuviai gyvenantieji už Chicagos ribų, nežiūrint kurioje Suvienytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu.
Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas $21,000,000.00.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. Tel. GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois
Atdara: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8.
Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

Grožinės literatūros ugdytojas

J. Rinkevičiaus 70 m. amžiaus sukaktis

Vienu iš mūsų senosios kartos literatūros puoselėtojų yra J. Rinkevičius, šį mėnesį švenčiąs 70 m. sukaktį.

Jonas Rinkevičius gimė 1887. V.9 d. Avižienių km., Utenos valsč. ir apskr., bedalių tėvų trobelėje. Septynerių metų būdamas, pradėjo pelnytis duoną, nes anksti mirė tėvas. Būdamas vienuolikos metų, pėsčias nuvyko į Vilnių laimės jieškotis.

Su bulvių terba ir vienu rubliu kišenėje pasiekė Vilnių ir pradėjo savo gyvenimo kelią, jį nuvedusį į lietuviškosios knygos leidimo darbą...

Keliauti jį paskatino dėdė, kai verkdamas parodė pamėlynavusias apdaužytas kūnelio vietas ir nupasakojo visą piemens buities tragizmą. Dėdė davė trirublę pinigų ir maisto tarbelę, kurioje buvo lašiniukų gabaliukas, duonytės pusbakanėlis ir dar kitų gėrybių. Tris kartus dėdės peržegnotas, su juo atsisveikinęs ir kiūtinau tolyn. Kai kiek paėjęs atsigrįžo, pamatė, jog dėdė, atsisveikinimo vietoje sunertas rankas ir galvą jausmingai į dangaus mėlynę pakėlęs, klūpojo... Maldavo Dievo, kad silpno vargdienėlio neapleistų...

nas Rinkevičius atsirado seno-

1898 m. gegužės pabaigoje Josios Gedimino sostinės Vilniaus grindinyje, kur neturėjo nei giminių, nei prietelių. Įsitaisė restorane indus plauti. Buvo sotu ir šilta, bet labai nuobodu ir maža laisvo laiko teturėjo pasiskaitymui-pasimokymui. Kiek atsigavęs, dažnokai keitė darbovietes ir pagaliau pateko turtingų kunigaikščio Oginskio namų kiemsargio padėjėju. Čia per pustrečių metų iš algos ir iš turtingų gyventojų gausiai gaunamų "arbatpinigių" susikalė kapitalą, o svarbiausia iš sargo sūnėno gimnazisto gerokai įgavo mokslo. Bet laimė nepastovi — miršta patronas ir Jonukui reikėjo keisti "profesiją"...

Knygnešys

Jonukas "turėdamas kapitalo", apsisprendžia stoti į gimnaziją, bet po pusmečio turėjo apleisti gimnazijos suolą, nes žuvo jo visas kapitalas, kurį paskolino apsukrus apgavikas... Lietuvio kovotojo veterinarijos gydytojo Nonevičiaus proteguojamas, Vilniaus "konkės" kontoroje gavo gerą telefonisto darbą. Tuomet (1902 m.) J. Rinkevičius jau buvo sąmoningai įsitraukęs tautinės kultūros darban kaip draudžiamosios spaudos platintojas-knygnešys, slapto veikimo dalyvis, slapto choro narys. "Konkės" kontora, kurioje tedirbo tik žydai ir rusai, buvo saugi vieta draudžiamosios lietuviškos spaudos atsargų laikymui. Spaudos platinimo "biznio" nuostolių apmokėjimu rūpindavosi J. Rinkevičiaus globėjai ir kunigai lietuviai patriotai: Ambraziejus-Ambrazevičius ir Stakelė. Mat, Vilniuje tik labai nupiginus leidinių kainas tegalima buvo prieiti prie neturtingų Vilniaus lietuvių, ir tad tik tokiu būdu buvo išplatinta daug laikraščių, kaledorių ir knygų.

1904 m. gruodžio mėn. Vilniuje pasirodžius pirmajam lietuviškam dienraščiui "Vilniaus Žinioms", Jonas Rinkevičius, atsižadėdamas kontorininko karjeros, nuėjo į "Vilniaus Žinių" spaustuvę. Spaustuvėje pradėjo darbą mašinų valymu, o baigė "metranpažo" darbu. Išmokęs techniškojo spaudos darbo, panoro pasimokyti ir pasipraktikuoti administracijos bei ekspedicijos darbuose. Ruošėsi spaudos darbininko-leidėjo ateičiai. Tuo pačiu laiku vis labiau gilinosi ir į viešuosius kultūrinius bei visuomeninius darbus: Jono Adomiškio slapyvardžiu ir į to meto laikraščius rašinėja.

1906 m. spaustuvininko Saliamono Banaičio kviečiamas nuvyko į Kauną, kur dirbo spaustuvėje ir stojo į Kauno Komercinės mokyklos 5 klasę, bet, su darbdaviu kilus nesusipratimams dėl darbo laiko, atsisakė iš darbo.

1907 m. vasarą pakviečiamas į Seinus Laukaičio, Dvaranausko, Narijausko ir b-vės ("Šaltinio") spaustuvės techniškuoju padėjėju. Be tiesioginio darbo, aktyviai dalyvavo "lietuviškų vakarų" parengimuose (vaidinimai, dainos, deklamacijos ir šokiai) ir organizacijų veikloje. Be to, iš Seinų nuolat bendradarbiavo A. Smetonos ir J. Tumo-Vaižganto redaguojamoje vilniškėje "Viltyje".

1909 m. Jonas Rinkevičius pradėjo savarankų knygų leidėjo darbą.

J. Rinkevičius

"Vaivorykštė"

1911 m., grįžęs į Vilnių, įsteigė skelbimų kontorą, kuri gerai veikė, ir tas įgalino paspartinti knygų leidimo tempą. Be literatūrinio almanacho "Švyturys", pradėta leisti lietuvių rašytojų veikalai: Krėvės, Šeiniaus, Maironio, L. Pelėdos, Vienuolio, M. Vaitkaus, Vaižganto ir kitų. Imta galvoti ir apie "Vaivorykštės" leidimą. Na, ir 1912 m. rudenį pasirodė "Vaivorykštės" pirmoji knyga.

Šiemet sukanka keturiasdešimt penkeri metai nuo to pirmojo literatūros žurnalo "Vaivorykštės pasirodymo (1912, Vilnius). Ano meto "Vaivorykštės" pasirodymą galima drąsiai pavadinti literatūriniu sąjūdžiu, kuris sujungė grupę jaunų, talentingų rašytojų, pradėjusių organizuota lietuvių literatūros kūrimo darbą.

"Vaivorykštėje" savo kūryba dalyvavo Maironis, Vaižgantas, Binkis, Vienuolis, Krėvė, Šeinius, Putinas, Gustaitis, Sruoga, Kirša, Gira etc....

"Vaivorykštės" puslapiuose dominavo ramus, kultūringas straipsnių tonas, gilus tautos ir jos literatūros reikalų supratimas, pagarba tikrajai kūrybai ir širdingas noras patarnauti tautinei kultūrai... Ir čia yra didelis nuopelnas "Vaivorykštės" leidėjo J. Rinkevičiaus. Jis leido ir daug knygų.

Knygų leidėjas

Jonas Rinkevičius nuo 1909 ligi 1915 m. jau buvo išleidęs 184 vertingus leidinius: 17,155 knyginių puslapių, 580,000 egz. tiražu. Darbą laikinai buvo nutraukęs karas.

1915 m. spalio mėn. pradžioje J. Rinkevičius atsidūrė Petrapily, kur tuoj buvo pakviestas į Liet. Centrinį komitetą kultūros ir švietimo sekcijos nutarimų vykdytoju. Įsteigė Petrapilyje lietuvišką spaustuvę, organizavo knygų ir laikraščių leidimą, suorganizavo ir kiek laiko vadovavo "Lietuvių Balso" administracijai.

1917 m. Centralinis komitetas su visomis įstaigomis, taigi ir su spaustuve ir knygomis, persikėlė Voronežan, bet, bepradedant naujoje vietoje darbą, įvyko bolševikinis perversmas. Po to lietuviškas įstaigas savo žinion perėmė Kapsukas ir Angarietis. Jie veikė Komisariato Lietuvos reikalams vardu. Jie tuojau išvaikė kultūros-švietimo sekciją, kurios žinioje buvo spaustuvė ir knygos. Rinkevičių gi paliko ir toliau spaustuvės vedėju ir komisariato įgaliotiniu spaudos reikalams. Turėdamas šį titulą, jis išgavo vagoną tariamai revoliucinei literatūrai į Lietuvą gabenti. Šia priedanga Rinkevičius, rizikuodamas laisve, išgelbėjo ir į Vilnių atvežė visą vagoną lietuviškų knygų, kurias fanatikai Kapsukas ir Angarietis buvo nutarę sunaikinti. Drauge išvežė liet. organizacijų archyvus ir 12 lietuvių, kuriuos bolševikai buvo pasilaikę įkaitais ir neleidę grįžti į Lietuvą.

J. Rinkevičius "Švyturio" knygų leidimo bendrovę įsteigė 1918 m. Vilniuje, Kaune išugdė "Spaudos Fondą"; davęs 50,000 litų kreditą, davė pradžią "Dirvos" bendrovei; padėjo įsikurti 14 knygynų visame krašte. Aukojo ir gavo lėšomis vežė knygas į lenkų okupuotą Vilniaus kraštą, kur su kunigu N. Raštučiu buvo suorganizavę slaptą spaudos platinimo tinklą.

Lenkai Rinkevičiui geros akies neturėjo ir už jo lietuvišką veiklą pasigavę patampydavo ir keletą kartų kalino. Be to, 1923 m. Vilniuje sunaikino "Švyturio" knygyną, o 1930 m. POW Kaune sudegino knygų sandėlį.

Jono Rinkevičiaus rūpesčiu buvo išleista: 1909-1915 m. 184 leidiniai — 580,000 egz.; 1918-1930 m. 1054 leid. (Švyturio vardu) — 8,192,000 egz. Pridėjus 1916-1918 m. Petrapilyje bei Voroneže išleistus leidinius, tai balansas 1418 leidinių — apie 9,500,0000 egz. bendro tiražo.

Vilniaus katedra

Daug aukojo: vien DULR yra gavusi knygų už 10,000 litų. Iš viso gi yra paaukojęs daugiau kaip 100 tūkstančių litų.

Visuomeninininkas

Draugijos, kurioms J. Rinkevičius priklausė ir dirbo Vilniuje: Lietuvių Mokslo draugija, Liet. Dailės dr-ja, Sąjunga Liet. Kalbai Ginti Lietuvos Bažnyčiose, Vilniaus Kanklės, Lietuvių Savitarpio Pagalbos dr-ja, Liet. Susivienijimas "Rūta", "Ryto" dr-ja, Liet. Dramos Artistų Mėgėjų b-vė, Talentams Remti dr-ja, K. Čiurlionio Vardo Meno Fondo dr-ja; Kaune: Dainos dr-ja; Seinuose: Žiburio dr-ja, Blaivybės dr-ja; Petrapilyje: Č. Sasnausko Vardo Meno dr-ja; taip pat dirbo ekonominėse organizacijose ir kooperatyvų veikloje. Aktyviai dalyvavo liet. teatrinėje veikloje — Vilniuje, Kaune, Seinuose, Petrapilyje.

Už nuopelnus Lietuvai apdovanotas Vytauto Didžiojo ordinu.

Jonas Rinkevičius šiuo laiku gyvena 6941 S. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill.

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė

Precin Photo Studio
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4058 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

IŠ ARTI IR TOLI BALDŲ
PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl., Chicago, Ill. WAlbrook 5-8063

NARIAI LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS,
Kuriose Kiekvieno Santaupos Yra Apdraustos iki $10,000.00 — ir Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui Lengvomis Sąlygomis

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 S. Western Ave., Chicago 36, Ill
CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill., YArds 7-0145
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St., Chicago 32, Ill.
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8131-32
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SUMAŽINSITE SAU DARBĄ IR PAGERINSITE SAVO NAMUS
Įsidėdami Juozo Spaičio aluminiajus "Storm Windows" langus. Juos turint nereikės rūpintis kiekvieną pavasarį ir rudenį langų išėmimu ir sietelių sudėjimu. J. Spaičio aluminijaus "Storm Windows" laikys tiek ilgai, kiek jūsų namas stovės. Pašaukite mus dar šiandien ir mes padarysime jums tuos nuostabius langus.
Pas mus taip pat galite įsigyti visų rūšių apdraudas (insurance)
JUOZAS SPAITIS
3259 So. Halsted St. Tel. VIctory 2-6472
Galite skambinti kasdien arba atvykti į mūsų įstaigą nuo 9 val. iki 6 val. vak. Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9—9 val. Sekmadieniais uždaryta.

JEI TIK BALDŲ REIK,
PAS RUDAITĮ
TIESIAI EIK.
Žemiausios kainos Chicagoje. Išsimokėjimui iki 3 m.

Air conditioner, Emerson, Admiral, Hot Point, Westinghouse ir kiti tik	$149.00
8 cub. pėdų šaldytuvai, Frigidaire, Admiral, Westinghouse, Norge	$159.00
Virimui gesiniai porcelano pečiai	$ 89.00
Skalbimo mašinos geriausių firmų	$ 89.00
Automatiškos skalbimo mašinos	$189.00
Gesiniai ar elektriniai džiovintuvai	$149.00
SVEČIŲ KAMBARIO BALDAI	
Sofos dienai, nakčiai lovos parduodamos po $69.00 pas mane tik	$ 39.00
5 dalių svečių kambario baldai (sofa, kėdė, otoman, 2 pagalvėlės) kitur parduodama po 150.00 dolerių pas mane tik	$ 99.00
2 dal. Nylon setai išpardavimuose siulomos po $289.00 pas mane tik	$229.00
MIEGAMO KAMBARIO BALDAI	
Metalinės lovos visų dydžių tik	$ 9.95
Medinės, ąžuolo lovos	$ 29.50
Vatiniai matracai	$ 12.50
Spyruokliniai matracai parduodami po $39.95 dabar tik	$ 26.50
2 dalių ąžuolo miegamo kambario baldai reguliariai parduodami po $199.50 dabar tik	$ 99.00
4 dalių miegamo kambario baldai vertės $400.00 tik	$249.00
3 dalių miegamo kambario baldai visur parduodami po $199.00, pas mane tik	$149.00
KILIMAI	
9x12 kilimai parduodami po $59.00 dabar tik	$ 39.00
9x12 kilimai vertės $99.00, pas mane tik	$ 69.00
RADIJO IR TELEVIZIJOS	
17 inchų televizijos $149.00 vertės tik	$ 99.00
21 inchų televizijos $189.00 vertės	$149.00
24 inchų televizijos $209.00 vartės tik	$199.00

Atsilankę rasite daugybę kitų prekių, kurias pirksite žemiausiomi kainom Chicagoje.
Perkant baldus, nežiūrint kurioj Chicagos daly gyvenate, Jums apsimokės aplankyti mane, palyginti kainas ir pirkti pigiau, negu bet kur kitur.
MAJOR FURNITURE, INC.
3207 So. Halsted Street
Telefonas — CAlumet 5-3207
Vedėjas E. RUDAITIS
Krautuvė atidaryta: kasdien 9—6 val.
pirm. ir ketv 9—9:30 val.
sekmadienį 12—5 valandos

PERPILDYTAS SANDĖLIS
Nationally advertised motorizuoti žuolės pjautuvai reg. $97.50 TIK $79.95
• BRIGGS & STRATTON MOTORS • 18" Rotary pjautuvas
• SĄLYGOS: Nuo $7.00 įmokėjimo
BUTKUS LANDSCAPING SUPPLIES
9742 Southwest Hwy. GA 2-0802
Oak Lawn, Illinois Dept. DG

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS. PRISTATYMO LAIKAS 3—4 SAVAITĖS. SIUNČIAME: Maisto, Tekst. Medžiagų, Odos ir kitokius siuntinius.
TEKST. MEDŽIAGŲ STANDARTINIS SIUNTINYS Nr. 2 kaina $42.50
3 metr. vilnon. medžiag. kostiumui; 3 metr. viln. medžiaga paltui; 4 metr. pamušalinės medžiagos; 3 poros moter. nylon kojinių; ir pavilkinys (ladies slip) mot. Kaina $35.50 plius pers. lic. apdr. mokestis $6.50. Viso — kaina $42.00.
ORBIS
4414 South Rockwell Street, Chicago, Ill. YArds 7-2445
298 Bathurst St. Toronto 2B Canada EM 4-2810

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS
Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t.t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui.
(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 41-53	$8.25	Murcery 49-51	$8.95
Chev. All 1937-53	8.25	Olds, 6 cyl. 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

Ir taip pat čia neišvardintiems automobiliams. Išmetimo paips irgi įdedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu.
Darbas atliekamas patyrusių mechanikų. Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 v. ryto iki 9 val. vak. Sek. uždaryta.
M. ČESAS
1934 West 59th Street Tel. GR 6-9136

Yra kalbama mieste, kad STEIN TEXTILE BENDROVĖJE rasite didžiausią pasirinkimą už nebrangias kainas įvairių vilnonių, šilkinių, medvilninių, užuolaidoms ir uždangalams medžiagos. Taip pat ir paltams medžiagų vyrams ir moterims.
STEIN'AS turi metinį išpardavimą, štai pavyzdys kainų:
Geriausios ANGLIŠKOS bei "worsted MEDŽIAGOS kostiumams, kurių kainos paprastai yra $9.80, dabar tik ..$4.50
Visokiausių pamušalų už pigias kainas. Spausdintas šilkas ir plaunamas "Sil-O-Shan", "antique taffeta", paprastai $1.98, dabar tiktai ..98c.
60 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tiktai ..$1.89
48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos, vertės iki $2.98, tiktai ..$1.39
Grynų spalvų Fortisan ir Metallic Cloth užuolaidoms tik .$1.09
Atvykite į STEIN TEXTILE ir patys įsitikinkite. Su kiekvienu pirkiniu virš $20.00 gausite vienai suknelei medžiagos kaip dovaną.
Pas STEIN'Ą jūs rasite didelį pasirinkimą nuotakoms, kaip tai "laces", satiną, taffetą, "brocades", Shantung, ir t. t. Taip pat liekanas medžiagų pamušalams už baisiai pigias kainas.
STEIN TEXTILE CO.
1306 SOUTH UNION AVENUE
1 blokas į rytus nuo Halsted St., 1½ bloko į pietus nuo Roosevelt Rd. Atdara 7 dienas savaitėje iki 5:30 val. vak.
Tel. MOnroe 6-8152.

MULTIPLE SCLEROSIS?
Multiple sclerosis pasireiškia netvarkingu raumenų veikimu. Pasveikimas priklauso nuo atgaivinimo nervinių centrų—tik tada normalūs kūno procesai gali vėl harmoningai veikti. Chiropraktikai stengiasi tą pasiekti — yra jau turėjusi sekmės savo gydymo būdais padėti daugeliui sergančių multiple sclerosis, duodama jiems šviesesnės ateities viltį gyvenime.
Tyrinėjimai Spears Hospital pagerino šios žalingos ligos Chiropraktinį gydymą. Matykite jūsų vietinį chiropraktą ir rašykite dėl nemokamos literatūros apie MS bei kitas problematines ligas.
Dept. L-106, Denver 20 Colorado
SPEARS CHIROPRACTIC HOSPITAL

Pirmasis Tėvų Marijonų Bendr. Išvažiavimas - Piknikas!

BIRŽELIO MĖN. 16 DIENĄ – SEKMADIENĮ

Programoje:

• POILSIS GRAŽIOJE GAMTOJE
• VAIŠĖS. • RUGUSIS PIENAS
• ŽAIDIMAI SU DOVANOMIS • LOTERIJA.

TĖVŲ MARIJONŲ SEMINARIJOS PARKE

AUTOBUSAI VYKSTA:

WEST SIDE — Nuo Aušros Vartų bažnyčios ..... 12:00 val.
BRIGHTON PARK — No Nek. Marijos Prasid. banyčios .... 12:30 „
MARQUETTE PARK — Nuo Marijos Gimimo bažnyčios .... 12:00 „
BRIDGEPORT — Nuo Šv. Jurgio bažnyčios ..... 12:00 „
CICERO — Nuo Šv. Antano bažnyčios ..... 1:00 „

CHICAGĄ PALIEKAME IR Į PIKNIKĄ VYKSTAME VISI!

Naujos knygos okup. Lietuvoje

ANT. BERNOTAS, Waterbury, Conn.

1. **A. Fromas-Gužutis** BAISIOJI GADYNĖ, Valstybinės Grožinės Literatūros leidyklos leidinys, Vilnius, 1955 m., 640 pusl.

Aleksandras Fromas (slapyvardis Gužutis, 1822-1900) lietuvių literatūroje žinomas kaip "Aušros" gadynės rašytojas ir pirmasis lietuvių dramaturgas, rašęs apysakas ir vaizdelius bei sukūręs keletą patriotinio turinio scenos veikalų.

Dabar okup. Vilniuje išleista jo raštų rinktinė, pavadinta vienos jo dramos — "Baisioji gadynė" — vardu. Rinktinėje telpa šie A. Fromo-Gužučio kūriniai: apysakos Vargdieniai, Patėviai, vaizdelių rinkinys Mūsų praeities ir dabarties paslaptys, Jautrus mylimasis, Seną pečių velnias kuria, Nepuikauk, mergužėle, teksi murinams ir scenos veikalai: Baisioji gadynė — 4 veiksmų drama iš 1862-3 sukilimo. Gudri našlė — 2 veiksmų juokažaislė (komedija), Kauno pilies išgriovimas 1362 m. — 4 veiksmų drama, Eglė Naujapilės kunigaikštytė — 5 veiksmų drama ir Jūratė marių karalienė — 5 veiksmų drama. Be to, knygoje telpa B. Pranskaus įvadas, paaiškinimai, žodynėlis ir A. Fromo-Gužučio raštų bibliografija.

A. Fromas-Gužutis, gyvenęs Lietuvoje baudžiavos ir pobaudžiaviniais laikais, puikiai pažino anuometinį Lietuvos gyvenimą, kurį ir aprašė savo apysakose ir vaizdeliuose. Čia matome anų laikų dvarininkų gyvenimą, jų lėbavimus, pinigų laidymą, o kartu nepaprastą baudžiauninkų skriaudimą ir išnaudojimą; šalia to aprašomi visiškai beteisiai vergai-baudžiauninkai ir neką geriau turėję įvairūs laisvi valstiečiai; juos seka pasituri ir nusigyvenę bajorai. Gretа su nepaprastu kruopštumu aprašomi anų laikų rusų caro valdininkai: kyšininkai, girtuokliai, lupikai, išnaudotojai ir — nė vieno gero žmogaus. Aprašomųjų įvykių centras daugiausia apie Rasenius, iki Jurbarko ir Kražių.

Savo dramose jis vaizduoja 1863 m. sukilimą, kaip kryžiuočiai 1362 m. paėmė ir sugriovė Kauno pilį, legendarinę Kastyčio ir Jūratės meilės tragediją, Eglės — Naujapilės kunigaikštytės meilę ir mirtį.

B. Pranskus savo ilgame įvade į A. Fromo-Gužučio raštus pasakoja rašytojo biografiją ir smulkiai aptaria visus jo kūrinius. Žinoma, kartu reikia ir pasiteisinti, kodėl šis "buržuazinis liberalas" rašytojas, "savo socialine padėtimi priklausęs buržuazijos sluogsniams, propagavęs taikų sugyvenimą su carine valdžai be dvarininkija", "kiaurai pasidavęs religinei ideologijai", "lietuviškos buržuazijos nacionalistas, ypač nusistatęs prieš žydus" — dabar yra išleidžiamas ir pateikiamas "tarybiniam" skaitytojui. O tai dėl to, kad jis savo raštuose "demaskavo dvarininkų išnaudojimą, jų savaliavimą ir žiaurumus", kad jo "Vargdieniuose pavaizduotoji žiauri baudžiavinė tikrovė kelia didžiausią neapykantą ponams dvarininkams ir darbo žmonių, vargdienių išnaudotojams", kad A. Fromo-Gužučio "satyriniai vaizdai pradėjo lietuvių literatūroje carinių viršininkų bei valdininkų demaskavimą".

Aptardamas atskirus A. Fromo-Gužučio scenos veikalus, B. Pranskus randa ir daug "ideologinių trūkumų". Pvz. "Baisiosios gadynės" dramoje autorius "neatskleidė visu platumu tos paramos, kurią teikė 1863 m. sukilimui rusų revoliuciniai demokratai ir jų vadovaujama rusų tautos išsivadavimo kova prieš caro priespaudą", atseit, kodėl į savo dramą neįkišo kokio komunisto. Taip pat ir Lietuvos dvasininkija buvusi priešinga sukilimui ir ėjusi išvien su caro valdžia (o mes žinome, kad sukilėlių eilėse buvo daug kunigų). Krikščionybės įvedimas Lietuvoje, anot B. Pranskaus, tik tiek teatnešęs naudos, kad lenkų feodalai ir dvasininkai sugarmėję į Lietuvą...

Knygos išleista 4000 egz.; jos redaktorius — P. Čiurlys, dailininkas — K. Dockus, techn. red. — K. Dagys, korektorius — J. Stanišauskas.

2. **J. Lingys** LIETUVIŲ LIAUDIES ŽAIDIMAI, Valstybinės Grožinės Literatūros leidyklos leidinys, Vilnius, 1955 m., 200 pusl.

Šioje knygoje J. Lingys skaitytojams pateikia šiuos lietuvių liaudies žaidimus: geltieji lineliai, aguonėlė, dobilėlis, vainikėlis, rugių laukelis, kanapėlė, gegutė serbenta, šluotelė ir žilvitis. Duodamas kiekvieno žaidimo smulkus aprašymas: kaip žaisti, kaip šokti, kaip dainuoti ir t. t. Visi žaidimų aprašymai iliustruoti škicais, schemomis ir figūromis. Po kiekvieno aprašymo seka to žaidimo melodija. Beveik visiems žaidimams liaudies melodijas harmonizavo J. Švedas, tik šluotelei — Alg. Balčiūnas.

Žaidimai jau nuo seno žinomi mūsų liaudyje ir jos mielai išpildomi. Dabar šie žaidimai subendrinti, apdailinti, suvienodinti ir taip pateikiami ansambliams ir tautinių šokių grupėms. Visi knygoje pateikti žaidimai tikrai yra liaudies žaidimai, išskyrus pirmąjį — geltieji lineliai. Šis žaidimas nėra joks liaudies žaidimas, o išgalvotas dabartinių Lietuvos okupantų. Žodžius jam parašė Eug. Matuzevičius, o muziką sukomponavo A. Budriūnas. Žaidimas gana ilgas ir kombinuotas. Jame šokėjai vyrai užduoda šokėjoms įvairius klausimus, į kuriuos tos atsako judesiais ir daina. Pradžia būtų graži ir parašyta pagal lietuvių liaudies dainų motyvus:

— O kas, o kas numynė
Į kalną takelius?
O kas, o kas pasėjo
Ant kalno linelius?

Bet žaidimą gadina pabaiga, kurios paskutinis posmas taip skamba:

— Kad aiškiai pamatytų:
Nėr ponų nei tarnų,
Kolūkiuose — brigados
Laisvų, darbščių žmonių!

Knygos pradžioje įdėta nepasirašyta apžvalga "Apie lietuvių liaudies žaidimus", turbūt paties autoriaus. Apžvalgoje aptariami žaidimai bendrai ir su-

(Nukelta į 7 psl.)

SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMA
IŠ WGES stoties — Banga 1390
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
NUO PIRMAD. IKI PENKTAD
8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
SEKMAD. 8:30—9:30 v. r. iš stoties WOPA — 1400 kil.
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413

DĖMESIO!
Populiariškiausia ir hygieniškiausia lietuviška
PLAUKŲ KIRPYKLA BRIDGEPORTE
752 W. 33rd St.
Dabar yra vedama labai senai ir gerai prityrusio kirpėjo. Kaina ta pati, bet darbas daug sąžiningesnis.

VASARINIS IŠPARDAVIMAS
Parduodame su didelėmis nuolaidomis vasarinius drabužius vyrams, moterims ir vaikams

Vyrams išeig. balti marškiniai $2.95 ir augš.
Vyrams gražūs kaklaraiščiai 89c
Vyrams spalvotos kojinės ..... 25c pora
Moterims grynų vilnų megztiniai $5.50
Moterims orlon megztiniai $3.65
Moterims pavasarinės suknelės $2.85 ir brang.
Moterims šilkinės skepetaitės 49c ir brangiau
Moterims Nylon kojinės .... 59c ir brangiau
Mergaitėms gražios suknelės $1.98

IR DAUG KITOKIŲ PREKIŲ PARDUODAME TAIP PAT SU DIDELĖMIS NUOLAIDOMIS
Kviečiame atsilankyti! Būsite patenkinti mūsų kainomis ir patarnavimu.
JOSEPH'S DRY GOODS STORE
3218 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

JONAS GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO. Pardavimas ir taisymas
Tranzistorinių radijų prikraunamų baterijų užtenka ligi
10,000 VALANDŲ
Televizijos, radijai, patefonai, kamb. vėsintuvai, vėdintuvai
2512 W. 47th St. Tel. FRontier 6-1998
Atdara kasdien iki 6 val., pirmad. ir ketv. iki 9 val. Šekm. uždaryta

GĖRIMAI PIKNIKAMS IR IŠVAŽIAVIMAMS

Choro vedėjas K. Steponavičius, savininkas

Stephens Liquors
4134-36 Archer Avenue
(Kampas Francisco gatvės)
Telefonas LAfayette 3-1933
TĖVO DIENA ŠĮ SEKMADIENĮ
BIRŽELIO 16

BISQUIT, FRENCH COGNAC	5th	$4.85
GRAIN ALCOHOL 190 Proof	5th	$4.85
MARTEL COGNAC	5th	$5.09
HENNESSY COGNAC	5th	$5.29
ASBACH URALT — Vokiškas	5th	$5.69
DUJARDIN BRANDY "	5th	$5.69
VIETINIS BENEDIKTINAS	5th	$3.59
IMPORTUOTAS "	5th	$7.29
IMPORTED ITALIAN VERMOUTH	Quart	$1.29
IMPORTED FRENCH BORDEAU	5th	98c
SKAIDRIOJI	5th	$3.29
MIDUOLIS		$3.59
KRUPNIKAS	5th	$3.49
ZUBROWKA	5th	$3.79
IMPORTUOTAS Munchner Hofbrau Alus Dėžė 24 but.		$6.78

PAS MUS PASIRINKIMAS DIDŽIAUSIAS, KAINOS PIGIAUSIOS
DIDELIS PARKING LOT DĖL KLIENTŲ

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".
Pasinaudokite "Draugo" Classified skyriumi

Atliekame didelius ir mažus automobilių remontus. Lyginimas, dažymas, Elektrinis suliedinimas. Parduodame automobilių dalis
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA"
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA" — A. Stanevičius, Sav.
2641 West 71st Str. (Kampas Talman Ave.)
Telef. PRospect 8-9842, Namų tel. WAlbrook 5-5934

ANTANAS TVERAS
DIPL. LAIKRODININKAS
Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.
2646 W. 69th St. RE. 7-1941

SPECIALUS BARGENAS

ŠALDYTUVAI
tik
$149.00
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ BALDŲ
FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE Co.
2310 W. Roosevelt Road Telef. SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Ar Jūs esate toks LINKSMAS?
Jei ne, tai pradėkite TAUPYTI ŠIANDIEN!

Mutual FEDERAL Savings and Loan Association
2202 W. Cermak Road
Chicago 8, ILL.
VIrginia 7-7747
Chartered and Supervised by the U.S. Government

INSURED SAVINGS — Federal Savings and Loan Insurance Corporation — SAVINGS INSURED $10,000

Aukštesnius dividendus mokėsime nuo 1957 m. sausio mėn. 1 dienos.
Partrauksime Jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Prezidentas
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma

VIRŠ 15,000,000 Amerikos gyventojų žino,
kad taupyti apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse yra saugu ir pelninga.
Universal Savings and Loan Association užtikrina saugumą ir gražų pelną.
Saugumą užtvirtina Suvienytų Valstybių valdžios agentūra iki $10,000.00 kiekvienam indėliui ir reikalingi rezervai, o pelną — patyrusių ir sąžningų vedėjų pastangos.
Galite taupyti atvykdami asmeniškai ar per laiškus. Bus greitas ir draugiškas patarnavimas.
Dėl paskolų ir visais finansiniais reikalais kreipkitės į:
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Lietuvių liaudies dainų forma

JONAS BALYS, Washington, D. C.

Nauja kun. K. Senkaus studijėlė apie mūsų dainų formą yra vokiškai paskelbta Baltijos instituto metraščio III-me tome. Autorius nagrinėja tuos dėsnius, pagal kuriuos sudarytos mūsų dainų eilutės ir posmai, kaip tos eilutės kirčiuojamos, kitaip tariant, tiriamas dainų poetikos metras. Klausimas labai įdomus ir mažai tyrinėtas. Autorius teisingai daro pabrėždamas ankštą ryšį tarp dainos teksto ir melodijos. Eilučių skirstymas į posmus paaiškėja tik turint dainos melodiją, o kai melodijos nėra arba į ją nepakankamai atkreipiamas dėmesys, tada lengva apsirikti, pvz. dainą, kurios posmus sudaro tik dvi eilutės, palaikyti dainą. turinčią keturių eilučių posmus.

Seniausiomis dainomis autorius laiko tokias, kurios posmų iš viso neturi, arba kuriose kiekviena eilutė yra savarankiška. Jas vadina stichinėmis dainomis. Tokių pavyzdžių randame pirmykštėse vaikų, piemenų ir darbo dainose, taip pat vad. "sutartinėse". Ilgesnės eilutės turi kirtį arba cenzūrą, pvz.:

1. Upė su marion/susibara,
2. Pre mergelį, /pre siratėlį.
3. Upė saka: aš prilakinsiu.
4. Marios saka: aš išplukdysiu.
5. Vėjas saka: aš apdžiovinsiu.

(Tverečius)

Kiekviena šios dainos eilutė dainuojant pakartojama, tad išeina tarsi dviejų eilučių posmai, bet jei melodija ta pati, tada turime tik paprastą pakartojimą.

Sekantis išsivystymo tarpsnis būsią dviejų eilučių posmai, pvz.:

1. Auga kieme uoselis
   Ir jaunasis bernelis.

2. Aš uoselį pakirsiu,
   Aš laivelį padirbsiu.

Ir t. t.

Klasišką mūsų senųjų dainų formą iš posmų po tris eilutes, kurių trečioji yra ilgesnė, autorius vadina i š t ę s t i n e eilėdara, nors lietuviško termino jis neduoda, vartoja v o k i š k ą "Schweifverse". Pavyzdys:

Ir kai pribėgsi
Žalią lankelę,
Ten tave paganysiu.

Daugelis mūsų naujesnių dainų turi ketureilius posmus. Jos atsiradę dėl melodijos pailgėjimo, kai buvę sujungti du dvieiliai posmai ir pradėti dainuoti kiek skirtinga melodija. Aš šį išsivystymą esu linkęs kiek kitaip aiškinti: eilutės pėdų skaičiui padidėjus, cenzūra dvieilį posmą suskaldė į ketureilį.

Didelis dainų metrinis įvairumas

Autorius randa, kad būdingiausi mūsų dainoms yra dvieiliai ir trijų eilučių posmai. Tikri ketureiliai posmai mūsų dainose atsiradę neanksčiau kaip XVIII a. pabaigoj ar XIX a. pradžioje, veikiant svetimoms dainoms, poetų ir muzikų kūrybai. Tačiau mūsų dainos pasižymi dideliu metriniu įvairumu. Autorius suranda ir cituoja net apie 30 atvejų su skirtingomis dainos posmų darybomis. Kitame skyrelyje duoda joms melodijų atitikmenis. Autorius yra muzikas ir čia tenka palikti muzikams spręsti, kiek tos melodijos atitinka tekstus ir iš viso kaip tekstas taikosi prie melodijos. Gaila, kad autorius, duodamas pavyzdžius, nenurodė vietovardžių, kur tie pavyzdžiai buvo užrašyti. Reikėtų pasekti, ar tam tikros mūsų krašto sritys nerodo ypatingo linkimo tam tikrai dainų formai, vieną labiau mėgdamos, kitą mažiau, koks šiuo atžvilgiu skirtumas tarp dzūkų ir augštaičių ir pan.

Rimas lietuvių dainose

Panašias išvadas apie dainų posmus ir jų išsivystymą yra priėjęs ir recenzentas, rašydamas apie mūsų dainas Liet. enciklopedijai (dar nespausdintame, Lietuvos tomui skirtame straipsnyje). Tačiau kaikuriais klausimais mūsų nuomonės skiriasi, pvz. dėl rimo. Aš sutinku su Nesselmannu, B. Sruoga ir kitais, kurie rimą laiko mūsų dainoms nebūdinga ir nebūtina poetine priemone, kurios žūt būt nejieškoma: jei pripuolamai pasitaiko — gerai, jei ne — apsieinama be jo. Senosios dainos paprastai rimo nepaiso. Jei rimavimas bandomas išlaikyti per visą dainą, tai pirmas ženklas, kad ji yra naujoviška, sekanti knyginius pavyzdžius. K. Senkus yra linkęs kitaip manyti (p. 9). Savo nuomonei paremti, jis mini, kaip pavyzdį, Nieminen rinkinio dainą nr. 6, kur iš 15 posmų net 14 esą rimuotų. Patikrinęs tą dainą, aš rimuotų posmų terandu vos 5, pagaliau ir tie patys turi diminutyvinius rimus, kuriuos tikrais rimais sunku pripažinti. Nėra jokio rimavimo tokiais atvejais, kaip šie: juodbėrėlis — pragaištėlę, tvoružėlę — žolynėlį, tėvužėli — pinigėlius, rankelę — vartelius, ąvižėlių — vandenėlio ir pan.

Apie vieną asmenišką laišką

Klaidingai autorius suprato vieną mano jam rašyto asmeniško laiško vietą, kurioje aš paminėjau bažnytinių giesmių įtaką liaudies dainoms. Autorius cituoja dainą, kurios posmai susideda iš dviejų tetrametrų (aš pasakyčiau: iš pailgėjusio dvieilio posmo), būtent:

Jau ir atlėkė
gulbių pulkatis,
O ir pavarė
į karą joti.

Tai sena ir graži daina, tik gaila, kad autorius, ją pacitavęs, tuojau pat pabrėžia, remdamasis anuo nesuprastu mano laišku, jog aš tokią dainų formą laikąs atsiradusią vakarietiškoje įtakoje, veikiant lotyniškiems bažnytiniams himnams (p. 16). Tai grynas nesusipratimas. Pirmiausia aš tame savo laiške jokių dainų pavyzdžių nedaviau, kalbėjau apskritai apie mūsų dainos formos smukimą, veikiant svetimoms įtakoms.

Kiekvienam dainų tyrinėtojui turi būti aišku, kas yra senoviškos arba natūralinės ir kas yra naujoviškos arba darytinės dainos. Lotyniški himnai, kurių mūsų žmonės nesuprato, iš viso negalėjo turėti jokios įtakos mūsų dainoms. Darė įtakos lietuviški lenkiškų ir vokiškų bažnytinių giesmių vertimai ir jų sekimai,

(Nukelta į 6 psl.)

VERTIKALIAI KYLĄS LĖKTUVAS

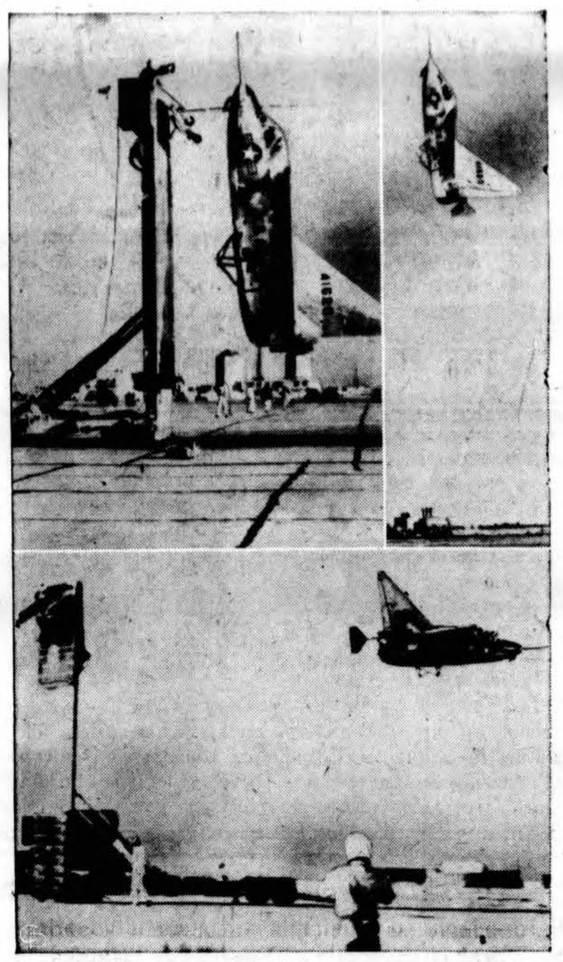

Naujai amerikiečių išrastas vertikaliai augštyn kyląs sprausminis lėktuvas, pavadintas X-13, per jo pirmą kelionę ore Edwards aviacijos bazėje Kalifornijoje. Viršuje — kaip jis pakyla, apačioje — jo normalus skridimas. Tas lėktuvas pakyla ir nusileidžia statmenai, kaip specialistų paaiškinime sakoma, "ant stulpo išmetamų dujų".

Chicago & All Suburbs

GAVO IŠ EUROPOS:
Bulvėm tarkuoti mašinėlių (svarbu kugelio mėgėjams) kaina $1.95 ir augščiau.
Duonai ir dešroms piaustyti mašinėlių ..... $8.90 ir augščiau.
Skustuvų Pasaulinio masto fabriko Solingene nuo $2.98 — 4.95.
ir daugybę kitų naujienų, kurių neįmanoma čia išvardinti;, reikalinga užeit ir pačiam pamatyt. Tikrai rasit sau prekių, kurių seną ieškote. Šia pačia proga dėkuojam mūsų gausiai klijentūrai, kurių dėka mes galėjome tiek pakilti, kad jau galime mūsų prekių išsirinkimą padidinti ir laikas nuo laiko atvežti tokių naujienų, kurių ne visur rasite.
Krautuvė atidaryta kasdieną įprastomis valandomis ir šventadieniais nuo 11 iki 3 val. p.p.

D. JURJONO BENDROVĖJE
3251 So. Halsted St., Chicago 9, Ill. Tel. CAlumet 5-1064

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store
5515 SOUTH DAMEN AVENUE
ALL PHONES — WALBROOK 5-8207
JUNE-BIRŽELIO 13, 14, 15 d. d.

BARCLAY'S GIN	(Full Quart)	$3.29
HENNESSY THREE STAR COGNAC,	Fifth	$5.09
BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth	$4.98
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U.S.P.	Fifth	$4.89
VODKA, 80 Proof	Full qt.	$3.39
CINZANO VERMOUTH Dry or Sweet	Fifth	$.139
IMPORTED CANADIAN WHISKEY	Fifth	$4.19
AMSTEL IMPORTED HOLLAND BEER Case of 24 cans	Case	$7.95
PRAGER BEER Case of 24 cans — Bock or regular	Case	$3.19
MILLER, HAMMS, PABST, SCHLITZ CAN BEER, Case of 24 cans	Case	$4.09

NAUJI LIETUVIŠKI REKORDAI

Po $1.00 Vienas:

Vai Nekukuok ir Kai mes augom Du Broliukai.
Solo Stepas Graužinis.
Šlama Šilko vėjas ir Ramu čia gyventi. Radijo kvartetas "Rūta"
Visur Tyla ir Tykiai Nemunėlis Teka. Solo Juozas Babravičius
Kam Seri Žirgelį ir Kai Aš Turėjau. Duetas:
Antanas Vanagaitis ir Juozas Olšauskas
Našlaitės Kapas ir Griovėsių Gėlelė. Pupų Dėdė ir Dėdienė
Tu Lietuva, Tu Mano ir Dru-Lia. Pupų Dėdė ir Dėdienė
Linksmų laikų Polka ir Koja Koja Polka. Orkestras
Geismai ir Svajonės ir Oželis. Kvartetas ir Orkestras
Vajnikas I ir II Dailis. Lietuviškų melodijų pynės
Gyvenk, Juokis ir Mylėk ir Dzinguliukai. Duetas su Orkestru
Kur Bėga Šešupė ir Draugai į Kova. Choras

Po $1.50 Vienas:

Skubink prie Kryžiaus ir Malda. Solo Jakubauskaitė-Jacikevičienė
Žvakė ir Plaštakė ir Valsas. Budriūno Vyrų Kvartetas
Į Kovą ir O, Dalele. Budriūno Vyrų kvartetas
Vežė Mane iš Namų ir Klumpės. Budriūno Vyrų kvartetas
Alutis ir Šauksmas. Budriūno Vyrų kvartetas
Tėvynei ir Subatos Vakarėlį. Budriūno Vyro kvartetas
Linksmą giesmę ir Tyliąją Naktį. Solo Izabelė Motekaitienė
Sveikas Jėzau ir Gul Šiandieną. Solo Izabelė Motekaitienė
Laimutė ir Palvis. Choras ir Daina Polka
Sutemo ir Barkarolė. Duetas: Motekaitienė ir Kalvaitytė
Čigonė ir Nokturnas. Duetas: Motekaitienė ir Kalvaitytė

Rekordus siunčiame ir paštu į kitus Amerikos miestus ir į kitas pasaulio valstybes. Amerikoje pašto ir supakavimo išlaidoms siųskite extra $1.50; Kanadon — $2.50. Į kitas valstybes proporcingai daugiau. Siųsdami rekordų užsakymus, siųskite kartu ir Money Orderį. C O D rekordų nesiunčiame.

Naujas Phonografas — Patefonas trijų greičių (3 speeds) grojantis visokius rekordus, vertė $25.00 už $17.50. Siunčiame ir į kitus miestus. Kas prisiųs $5.00 rankpinigių ,tam pasiųsime paštu. Kiti pinigai paliekami išmokėjimui.

5 tūkstančiai 10 colių angliškų rekordų vieną kartą vartotų Radijo Stoties po 10 c. vienas. Už 12 rekordų $1.00.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.
3241 South Halsted Street
CHICAGO 8, ILLINOIS

Pradėkit Taupyt Šiandien, Turėsit Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad. ir Šeštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p. Trečiad. 9 ryto iki 12 val. Ketvirtad. 9 val. iki 8 v.v.

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai.
ANTANAS VILIMAS
3415 SO LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6_1882

TELEVIZIJA • RADIJAS
HI FI PHONOGRAFAI • VOKIŠKI RADIJAI
DIDELIS PASIRINKIMAS • PARDUODAME IR TAISOME
FRANK'S TV & RADIO, INC.
3240 So. Halsted St., CAlumet 5-7252

NAUJĄ ARBA VARTOTĄ AUTOMOBILĮ GALIMA NUPIRKTI BE PINIGŲ
NAUJAS 1957 CHRYSLER $2811
NAUJAS 1957 PLYMOUTH $1732

Daugybė garantuotų visų išdirbysčių vartotų automobilių už labai atpigintas kainas

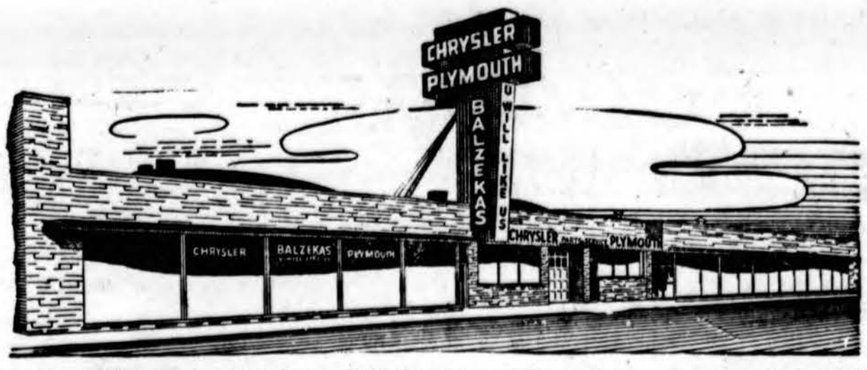

Seniausia, didžiausia ir teisingiausia lietuvių automobilių pardavimo ir remontavimo įstaiga
BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
CHRYSLER — PLYMOUTH DIRECT FACTORY DEALER
4030 Archer Ave., Chicago 32, Illinois Telef. VIrginia 7-1515

1957 BUICKAS
Tik
$2,595.00
Dynaflow, Radio, Apšildymas, Baltos Padangos
Lietuviškoje Prekyboje—MILDA BUICK, Inc.
907 W. 35th St., Chicago 9, Ill. LA 3-2022

COAL
ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ PRISTATOM Į VISAS MIESTO DALIS TUOJAU PAT
Saugus baldų perkraustymas asmenų turinčių ilgą patyrimą.
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Ave., Telef. VIrginia 7-7097

Mes mokame Augštą Dividendą
MIDLAND Savings and Loan Association
INSURED
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Liaudies dainų forma

(Atkelta iš 5 psl.)

kurie mūsų žmones supažindino su skiemenine eilėradara ir rimais. Svetima mūsų kalbos dvasiai skiemeninė eilėdara ėmė išstumti lietuvišką natūralinę arba toninę eilėdarą ir taip prasidėjo mūsų liaudies dainų poetikos smukimas.

Keli pavyzdžiai

Kad būtų aiškiau, kas yra tos naujoviškos dainos, štai keli pavyzdžiai, visi paimti iš J. Paukščio leidinio "Lietuviszkos dainos isz visur surinktos" (Plymouth, Pa., 1893):

(1) Ak tu, Dieve visogalis,
Garbin tave visos šalys,
Ir girtuokliai dangaus pra-/šo,
Arielkoj peklą užrašo.
(plg. Strazdelį) ir. t.t.

(2) Nepaimti Dievo cūdo,
Onei viso žmonių būdo.

Niekur nėra tos asabos,
Kuri visiems pasidabos.
ir t.t.

(3) Ko mes laukiam vargdienė-/liai,
Prasti žmonės artojėliai,
Ar mes laimę pažįstam,
Linksmas dienas išvystam?
ir t.t.

(4) Kelkit, vaikai, paskubėkit,
Atsikėlę nesėdėkit,
Aš jums kožnam darbą gausiu,
Nei vieno jūsų neklausiu.
ir t.t.

Koks begalinis skirtumas nuo anos grakštutės dainos: "Jau ir atlėkė gulbių pulkatis..." Tiesa, tos gramozdiškos naujoviškos dainos, kuriose poezijos nėra nei lašo, mūsų senosios ir gražiosios poezijos visiškai nesunaikino, daug senųjų gražiųjų dainų išsilaikė iki mūsų dienų, tačiau naujų dainų kūrimas senąja eilėdara galima sakyti sustojo apie XVIII a. pabaigą (vėliausia data). Jeigu dar buvo kuriamos dainos, tai nebe pagal senuosius pavyzdžius, bet sekant naują madą. Aišku, tai didelis kultūrinis nuostolis, bet... nebeužtvenksi upės bėgimo.

Kitų studijos

Gaila, kad K. Senkus pilnai nepasinaudojo savo pirmtakų darbais. Jis žino Rėzą ir Nesselmanną, bet jam liko nežinomi trys vėlyvesni darbai: (1) latvis A. Augstkalns parašė: Leišu dainu pantmers (žurnale "Celi", 1931); (2) E. Radzikauskas (L. Gira) pradėjo, bet neužbaigė stambesnį darbą: Lietuviškos eilėdaros kūrimosi raida ("Darbai ir Dienos" III, 1934); (3) pagaliau stambiausia ir svarbiausia yra B. Sruogos studija: Lietuvių dainų poetinės priemonės ("Tauta ir Žodis" III-IV, 1925-1926, ir atskiru leidiniu, kaip Dainų poetikos etiūdai). Pirmieji du darbai sunkiai prieinami, tačiau "Tautos ir Žodžio" tomus galima rasti Vokietijos bibliotekose. B. Sruoga gana plačiai ir išsamiai nagrinėjo kaikuriuos tuos pačius klausimus, kaip posmavimas, rimai, refrenas ir pakartojimas, paralelizmas ir kt. (Apie rimą žr. III 23-26, diskutuojamos A. Bezzenbergerio ir Mykolo Biržiškos nuomonės).

Apskritai, autorius rimtai pažiūrėjo į savo uždavinį, išstudijavo visą eilę dainų rinkinių, prisirinko daug medžiagos. Jei viskas tuo tarpu ir nebuvo suvirškinta, tai galima tikėtis, kad ateityje autorius tai padarys kituose savo darbuose.

Kazimieras Senkus. **Die Formen der litauischen Volkslieder.** Bonn, 1957. 47 p. (Commentationes Balticae III, 4).

Tops for Better Golf
• YORK •
GOLF CLUB
Daily Fee • 18 Holes
22ND & YORK ROAD
Route 2, Hinsdale, Illinois
For information call
FACULTY 3-1400
VINCENT DI TELLA, Pro.

CHICAGOS GROŽYBĖ

Buckinghamo fontanas, didžiausias ir gražiausias pasaulyje, veikia kasdieną nuo 11 val. 30 min. ryto ligi 9 val. 30 mn. vakaro. Nuo 9 iki 9 val. 30 min. vakaro tūkstančiai žmonių stebi fontano vandenis, besikeičiančius įvairiausiomis spalvų varsomis.

Trys aktorės iš Conrado Hiltono viešbučio žavisi šia vasaros atrakcija. Buckinghamo fontanas, esąs Grant parke, Congress gatvės papėdėje, yra prižiūrimas Chicagos Parkų distrikto.

Kultūrinė kronika

● **Dr. Juozo Prunskio** naujai parašytoji knyga apie tėvų marijonų idealus ir jų darbuotę Lietuvoje, JAV-se, Pietų Amerikoje ir kitose Europos ir net Azijos vietose, jau spausdinama dideliu tiražu. Naujųjų rūmų dedikacijos proga knyga bus išsiuntinėta Draugo ir Laivo skaitytojams. Leidinys bus gausiai iliustruotas, panaudojant apie šimtą paveikslų. Menišką knygos pusę tvarko dail. Jonas Pilipauskas.

● **Kun. Vladas Goras** Lateramo universitete, Romoje, rašo teisinę studiją apie sovietų koncentracijos stovyklas.

● **Alfonsas Vambutas** šiomis dienomis išleidžia jaunimui skirtą pasakų ir padavimų rinkinį **"Tai buvo vieną kartą"**. Rinkinys pasižymi savo patriotine dvasia ir gausus istoriniais bei etnografiniais vaizdais.

● **Dail. Marčiulionis,** nesenai atvykęs iš Australijos dalyvauja Meno parodos Jury komisijoje, kuri atrinks darbus parodai įvykstančiai Morrison viešbutyje, Chicagoje. Atidarymas birželio 28 d. 8 val. vak., uždaroma liepos 14 d.

● **Kun. J. Borevičius** pirminin kauja Meno parodos komitetui, kuriame dar dalyvauja T. Blinstrubas, T. Galinionis, J. Pilipaus kas ir Vyt. Virkau. Komitetas energingai dirba paskutiniuosius parodos organizavimo darbus.

● **Aleksandras Geryba,** teologinius mokslus baigęs Airijoje ir ten įšventintas kunigu, dabar Romoje ruošiasi doktoratui, rašydamas disertaciją iš Šv. Povilo laiškų.

● **Stasys Žilys,** lietuvis kunigas, buvęs Amos vyskupo (Kanadoje) sekretorius, dabar gilina studijas Romoje; rašo disertaciją iš meno istorijos.

● **Daugiau kaip 50 lietuvių dailininkų** dalyvauja meno paro doje, kuri atidaroma birželio 28 d. Morison viešbutyje.

● **A. Ružancovas** baigė tvarkyti praeitų metų ir šių metų pirmo pusmečio bibliografiją.

ORIGINALŪS MAURICE MOORE PAMINKLAI nuo 1878 metų

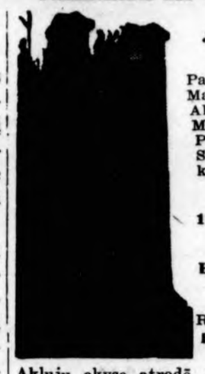

John J. Moore, sav.
Paminklai
Mauzolejai
Akmenys
Markers
Prieš Šv. Supulchre kapines
Ofisas
111 ir Austin Avenue
BEverly 8-6132
Worth, Ill.
Residence Tel. HIlltop 5-6277

Aklųjų akyse atrodė, kad jie mirę, bet jie yra RAMYBĖJE.

Krautuvėje "MARGINIAI", adresu: **2511 W. 69th St., Chicago 29, Illinois,** galima gauti gražiausi liaudies meno išdirbiniai, knygos, žurnalai, taip pat galanterija. **Telefonas — PRospect 8-4585.**

FLORIDA — FLORIDA

Atvažiavę į Floridą sustokite, **Neptūno Vilioje,** pas p. Šeštokus. Jie jums patars kur geriausia jums apsistoti arba apsigyventi. **666 — 76th Ave., St. Petersburg Beach, Fla. Tel. 21-8204.**

Kam teks bukietai?

Jums . . . jūsų vestuvinėje nuotraukoje be abejo!

Jūs . . . spindinti jūsų vestuvinėje suknelėje . . . akimirką kurią jūs norėsite turėti . . . ir gėrėtis . . . nuotraukoje, kuri bus pagaminta su tokiu pat kruopštumu, kaip ir jūsų vestuvinė suknelė. Dabar pasiskirkite laiką.

VICTOR STUDIO
Vytautas Grigas, Fotografas
Vestuvines nuotraukas darome namie, bažnyčioje, vestuvėse ir studijoj.
2517 West 69th Street
Chicago 29, Ill.
Telef. REpublic 7-0040

CAMP SALESIAN
OF
St. John Bosco for Boys
CROWN POINT, INDIANA
Only one block from Cedar Lake
All sports, including horse back riding.
Beautiful spacious grounds
Two (2) Lakes
Comfortably accommodate 200 boys.
Age 8 — 14
Camp opens July 1st—Closes Aug. 25
Price $25 per week
Write for Booklet or call Cedar Lake 3101

ARTHRITIS & RHEUMATISM
Skaudantiems muskulams bei sąnariams
Nauji vaistai skaudantiems raumenims, sustyrusiems sanariams. Skubiai palengvina paraudusių, sustyrusių bei sutinusių nugaros, kelių, kojų, kojų pirštų arba sprando raumenų ir sanarių skaudėjimą. Vartokite naujus AMERPOL vaistus. 100 tablečių tik $3.50. Mostis 98c tube. Galima gauti vaistinėje arba rašykite į **Amerpol, Chicago 22, Ill.**

PULLMAN ANIMAL HOSPITAL
12335 S. Halsted St. WA 8-5574
Chicago 28, Ill.
DR. JUOZAS LESECKAS
Complete Veterinary Service
Bathing — Grooming — Trimming
Office Hours:
Monday, Tuesday, Wednesday, Friday 9:00 A.M. to 1:00 P.M., 2:00 P.M. to 6:00 P.M., 7:00 P.M. to 8:30 P.M.
Thursday and Sunday
9 A.M. to 12 Noon
Saturday 9 A.M. to 5:30

FRONCZAK'S HARDWARE
2606 W. 47th Street
Turime Ellicetts dažus — Elektrinius ir kanalizacijos reikmenis. Taip pat turime visokių elektrinių įrankių.

MUSIC
The Heart and Soul of Self Expression!
Enrich your lives by learning to play a musical instrument: Piano, Violin, Accordion, Trumpet, Trombone, Clarnet.
Private Instructions.
Free Use of Instruments
MASTER ACADEMY OF MUSIC
2653 W. 63 St., Tel. GR 6-4600

Mes parduome medžiagas, kurios vertingos LIETUVOJE!

Kadangi dabar daug mui to už senus rūbus kaip už naujus, mes patariame siųsti daugiausiai medžiagų liekanas, už kurias yra žemas muitas.

Turime visokių medžiagų liekanų: eilutėms, sukne lėms, paltams, sijonams ir kit. apsirengimui.

Atnešę šį skelbimą iš "Draugo" ir pirkę ką nors pas mus gausite keturis jardus medžiagos suknelei.

PALATINE BARGAIN BASEMENT
1263 North Paulina Street
Chicago 22, Ill.
Telef. HUmboldt 6-3353

Padėkime Artimiesiems Lietuvoj ir Sibire

Tai ne tušti žodžiai, bet TIESA, kad mes siunčiame labai atpigintas angliškas medžiagas, avalynę, vaistus, švelcariškus laikrodžius ir t. t. Didelis pasirinkimas spalvų ir rūšių. Siuntiniai pilnai apmokėti ir apdrausti. Patiems išsirenkant siuntinį iš katalogo pavyzdžių, reikia už pilną ar ne pilną siuntinį pridėti $6.50, o į Azijos SSR $8.30. Švediški standartiški maisto siuntiniai pilnai apmokėti, tik į Azijos SSR reik pridėti $1.40 už paštą. Palyginkite ir įsitikinsite:

Vilnonė Afgalainė 3 yardai buvo $14.40—16.45, dabar.. — $9.36—9.75
Velour moteriškam paltui 3 yardai buvo $35.00, dabar — $18.00—19.50
Vyriškiem paltam medž. 3 y. buvo $19.50—68.60, dabar—$15.20—54.00
Worsted dryžėta siūtams 3¼ y. buvo 32.00—36.40, dabar—$23.89—32.60
Gėlėtas rayon 4 yardai buvo $9.10—11.80, dabar.....—$4.80 — $5.70

No. 7 ..... **$20.20**
10 sv. cukraus
10 sv. K. taukų
No. 8 ..... **$13.34**
20 sv. cukraus
No. 9 ..... **$23.00**
20 sv. k. taukų
No. 30 ..... **$14.66**
20 sv. pirmos rūšies kvietinių miltų
No. 40 ..... **$26.00**
15 sv. bac. lašinių
5 sv. salami dešros
No. 36 ..... **$31.95**
2 sv. kumpio
2 sv. salami dešros
2 sv. bec lašinių
2 sv. sviesto
2 sv. 3 ozs. k. taukų
1 sv. pupelių kavos
1 sv. cukraus
1 sv. pieno miltelių
1 sv. šokolado
14 ozs. kokavos
15 ozs. razinkų
200 Ch-field cigarečių

PASTABA: Prie visų švediškų maisto siuntinių galima pridėti už atskirą primokėjimą vieną iš šių daiktų:
Delm. rėžtuką.. $5.40
Skustuvą Hochschliff $4.30
Skustuvą Franc-Schliff $2.80
Nylon kojinių 2 poros $4.40
4 špūlukės siūlų $1.00
Vyriškos kojinės 1 pora $1.53
Reikalaukite katalogų.

PATRIA GIFT PARCEL CO.
3741 W. 26th St., Chicago 23, Ill., USA., tel. CR 7-2126
Darbo val., išskiriant šventadienius, 9—6 vakare
6250 So. Western Ave. (kampas 63 G.), Chicago 29, Ill., USA
4127 So. Richmond St., (prie Archer Ave.) Chicago 32, Ill., USA.
Tel.: LA. 3-3393
Pirmad. ir Ketvirtadieniais 3—7 val., Šeštadieniais 10—5 val.

Mūsų bankas buvo saugi vieta taupyti praeityje, **mes norime** Jums pagelbėti ir dabar. Ar norite taupyti, ar **atidaryti einamąją** sąskaitą (checking account), ar gauti paskolą, **mes visa tai galime** Jums sutvarkyti gerai ir greitai.

METROPOLITAN STATE BANKAS yra **atsižymėjęs** savo stipria ir pavyzdinga laikysena. Jis pergyveno abu **pasaulinius** karus ir depresiją ir indėlininkams išmokėjo **pinigus pagal pareikalavimus.**

METROPOLITAN STATE BANKAS yra pirmasis ir vienintėlis LIETUVIŠKAS Valstybės bankas visoje Amerikoje.

Visi indėliai iki $10,000.00 apdrausti Federal Deposit Insurance Corporation, Washington, D. C.

Kviečiame ir Jus atvykti tuojaus pat į mūsų banką ir pasinaudoti jo patarnavimais, kurie palengvins Jūsų rūpesčius.

METROPOLITAN STATE BANK
2201 West Cermak Road
Chicago 8, Illinois Tel.: Virginia 7 - 6430

VAISTAI LIETUVON!
IR Į KITUS EUROPOS KRAŠTUS IŠSIUNČIAMI SKUBIAI IR RŪPESTINGAI
UŽ ŽEMIAUSIAS KAINAS
RIMIFONAS — LARGACTILIS
STREPTOMICINAS — SERPASILIS
PENICILINAS — VITAMINAS B12
SEROMICINAS — CYCLOSERINAS
TAIP IR VISI KITOKI VAISTAI
BARRY'S APTEKA
1370 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.
Telefonai BRunswick 8-8419 ir 8-9494
Vaistų pristatymą Lietuvon Garantojame laike 7-10 dienų

JUCUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį. 29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

AUDYKLA JUOSTA
KAZYS PRIŠMANTAS, sav.
1805 West 46th Street
Chicago 9, Ill. Telef. LAfayette 3-3085
Gamina: juostas, takelius, juosteles, pagalvėles, tautinius drabužius, įvairias užuolaidas ir kt. dalykus. Parduoda: gintaro ir medžio gaminius ir Alice Stephens ansamblio plokštelių albumus.

K. GASIŪNAS SIUVĖJAS MOTERŲ RŪBŲ
Priima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus. Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus ir pigiau kainuoja.
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7 - 6329

SINGER SEWING MACHINE COMPANY
3415 So. Halsted Street
Pilnas pasirinkimas naujų ir vartotų Singer siuvamų mašinų. Mes atvyksim į jūsų namus ir patikrinsime jūsų siuvamą mašiną nemokamai. **Tel. FR 6-3905.**

Store Your Furs — Heat Ruins Them!
Summer heat and dust rob furs of lustre and beauty long before their time! Protect your fur investment by storing them in the REFRIGERATED VAULTS of any of the reliable furriers listed in this column Call today!

REPAIRING — RESTYLING
Air conditioned, fireproof storage.
TOBLER'S FURS, INC.
Service at a lower price. Serving the public for 37 years
6510 S. Halsted St., WE 6-3040

For $22.50 I will remodel to a 1957-58 fashion your old fur coat into a cape, stole or jacket. All work guaranteed. Cleaning and glazing. Monogram free. Call —
MARDAT'S FUR,
7909 Essex Ave., EX 5-5800.

REMODELING — REPAIRING
Insured storage and all winter clothes.
UNO BERG
8615 S. Racine, tel. HUdson 3-6211

JOE'S SERVICE STATION
Joe Templin, Prop.
Now is the time for Spring Tune-Up. Complete auto service. Standard Gas — Oil. Lubrication, Tire and Battery Service, Greasing. Complete Auto Service.
2758 W. 51st St., corner California Ave. **GR. 6-9668.**

R & S CATERING SERVICE
FOR ALL OCCASIONS
Buffet or family style dinners
Weddings, Banquets, Receptions, Ordination Dinners, Communion Breakfasts, etc. Chicago and All Suburbs.
Days — Call VIctory 2-8870.
Evenings — HAymarket 1-5996.
Proprietors: Mr. & Mrs. Yuskis

Repair with **RUBBERIZED CONCRETE**
(LATEX TYPE)

7-Lb. Kit $2.95
14-Lb. Kit $4.95
Mail Orders Filled. Postpaid No C.O.D. Please
Used by professional building contractors. Apply thin as 1/16" up to 1" thick without chipping or priming. Self bonding and water-proof. CONCRETE COLOR. For walks, walls, driveways, steps, sills, etc. Kit includes powder, liquid latex and trowel. Now is the time to repair concrete. Order from
F. H. Leinweber & Co., Inc.
7524 S. Racine Ave.
Chicago 20, Ill.
Dept. L.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR RUSIJĄ
CENTRAL PARCEL SERVICE YRA VIENINTĖLĖ ĮSTAIGA CHICAGOJE, INTURISTO ĮGALIOTA.
Aukštos kokybės vilnonės angliškos medžiagos. Standartiniai audinių siuntiniai. Standartiniai maisto produktų siuntiniai.
Anti-Polio serumas, streptomicinas, cortisonas, serpasilis ir kitokie vaistai pristatomi oro paštu per keletą dienų.
Reikalaukite mūsų naujų katalogų. užsakymai be eilės priimami.
Jei norite pasiųsti Jūsų pačių sudarytą siuntinį — prašome paskambinti **dėl susitarimo — WAbash 2-9354. Mes** žymiai padidinome savo tarnautojų skaičių ir dabar galime priimti Jūsų siuntinius daug greičiau, negu pirmiau priimdavome.
Mūsų greitas ir patikimas patarnavimas yra gerai žinomas čia ir Lietuvoje. Nuo 1947 metų **mes esame pristatę daug dešimčių tūkstančių siuntinių, neprarado nė vieno.**
Atdara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9:00 val. ryto iki 4:30 val. po pietų.
CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.
Suite 1200, 220 So. State St., Chicago 4, Ill.
Tel. WAbash 2-9354

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

PAVERGTOJE LIETUVOJE

▼ **Vaikų apsakymuose** okup. Lietuvoje ryškėjančios pastangos gilintis į vaiko dvasinį pasaulį, jo charakterį. Tokio pobūdžio minimi "Genyjo" tilpę apsakymėliai — J. Šukio "Vidutės vaišės" ir A. Pociaus "Žąsies kiaušinis". Tačiau esą blogai, kad rašytojas siaurą psichologinį eksperimentą padaro svarbiausiu apsakymo tikslu. Pvz. A. Pocius apsakymėly "Kaip Gedutis muilą ragavo" savo talentą eikvoja įrodyti, kad muilas yra nevalgomas. Ta prasme esąs nepavyzdingas ir J. Dovydaičio apsakymas "Nelaimių diena". Mažųjų herojų dvasinio gyvenimo turtingumu pasižyminti M. Sluckio "Gražioji pienė" (Žvaigždutė, 1956 m. nr. 10). M. Sluckio anksčiau išspaus dintame apsakyme "Malūnininko miltai" herojus — sudėtinga, prieštaringa asmenybė, su moralinėmis kolizijomis.

Žurnalas "Literatūra ir Menas" rūstauna, kodėl geriausi pastarojo meto apsakymai vaikams parašyti praeities tematika. "Argi mūsų tarybinių vaikų gyvenimas yra mažiau turtingas ir sudėtingas, ar jų dvasinis pasaulis skurdesnis..." — klausia straipsnyje Alg. Radzevičius. Matyt nė okupantų prievarta ne įstengia palenkti rašytojus domėtis okupantams pageidaujamo mis vaikų literatūros temomis.

▼ **Pabaltijo spektakliai Vilniuje.** Gegužės 26 d. okup. Lietuvos Valstybinio Akademinio Operos ir Baleto teatro patalpose prasidėjo II Pabaltijo teatrinis pasirodymas. Geg. 26 ir geg. 27 d. Baltarusijos teatras statė Z. Biadulios pjesę "Lakštingala". Toliau sekė šie spektakliai: Latvijos Janio Rainio teatro pastatymas "Grojau, šokau", Talino teatro — "Sąžinė" (E. Raneto), Baltarusijos Dramos teatro "Optimistinė tragedija" (V. Višnevskio) ir Kauno Valstybinio Dramos teatro "Herkus Mantas" (J. Grušo). Po spektaklių birž. 4 d. konservatorijos salėje buvo baigiamoji festivalio konferencija. Visų veikalų tekstai per radiją buvo transliuojami okupantų rusų kalba.

▼ **Kompozicijos Lietuvoje.** "Literatūra ir Menas" geg. 25 d. nusiskundžia: "lengvosios ir estradinės muzikos kūryba užsiima tik antraeiliai ir trečiaeiliai kompozitoriai, todėl ji daugeliu atvejų ne tik 'lengva', bet ir 'tuščia'. O ką galime kalbėti apie lengvosios muzikos kūrimą mes savo respublikoje, kur šiame žanre nėra nei pirmaeilių, nei antraeilių, nei trečiaeilių kompozitorių, o yra iš viso tik vienas Benjaminas Gorbulskis, rašantis lengvąją muziką? Ir ateities perspektyva, atrodo, nė kiek ne šviesesnė".

▼ **Lietuvių kultūros dienos** — tokiu pavadinimu Lenkijoje išleista knyga, kur išspausdinta Žemaitės, P. Cvirkos, S. Nėries, T. Tilvyčio, A. Venclovo, J. Mykolaičio-Pūtino, J. Baltūsio kūriniai, lietuvių liaudies dainos ir aprašyti liaudies šokiai.

▼ **Komp. Gaižausko** dainos "Kanapėlė" ir "Pasakyk Jonei" paskutiniu metu plačiau papitusios Lietuvoje.

▼ **V. Gavelis** yra Fizikos-Matematikos fakulteto dekanas Vilniuje.

▼ **Atsilikusi muzikinė literatūra.** "Literatūra ir Menas" geg. 25 d. rašo, kad paskutinės knygelės apie muziką (kompoz. biografijos, muz. kūrinių forma, turinys, sukūrimo aplinkybės) okup. Lietuvoj išleistos 1948-1949 m.; tai buvo Glinkos, Čaikovskio ir Musorgskio biografijos. Esą, Grožinės bei Politinės ir Mokslinės Literatūros leidyklos negalinčios išsiaiškinti, kurioms tai priklauso leisti...

▼ **Dainos okup. Lietuvoj.** Literatūra ir Menas" geg. 25 d. numery rašo: "Tiesa, plačiai dainuojamos kaikurios Švedo, Dvariono, Kaveckio dainos, tačiau jų yra tiek maža. kad jas užgožia ne tik 'Džoni', 'Beby', ir pan., bet (tai blogiausia!) ir kažkieno sukurtos 'jausmingos dainos' bei 'baladės' apie Čigono meilę, Paskutinį žiedą, Motinos klaidą ir kt." Esą dar paplitusių 1942-1943 m. "sulietuvintų" vokiškų šlagerių atgarsių.

▼ **Komp. B. Dvarionas** parašė plačiai dainuojamą dainelę "Draugystės dūdelė". Radijo užsakymu Dvarionas pagal Just. Marcinkevičiaus žodžius yra sukūręs "Jaunystę".

▼ **Jurgis Bučas** studijuoja statybą Kauno Politechnikos institute.

▼ **Ona Petroševičiūtė** studijuoja Technologijos fakultete, Kauno Politechnikos institute.

▼ **Br. Oškinis** yra konstruktorius Kauno sklandymo stoties dirbtuvėse.

▼ **Solistas V. Adamkavičius** reiškiasi Lietuvos scenoje.

Naujos knygos

(Atkelta iš 4 psl.)

stojama ties daugeliu jų atskirai. Ne visi aptariami žaidimai yra patalpinti šioje knygoje.

Net ir šitokio nekalto turinio knygoje neapsieinama be komunistinės propagandos (kaipgi kitaip?). Pvz. apžvalgos pradžioje pasakyta, kad "šokiai ir žaidimai liaudies buvo mėgiami nuo seniausių laikų", nors "feodalai ir dvasininkija, o vėliau buržuazija ir dvasininkija vedė aštrią kovą prieš įvairius liaudies pasilinksminimus, tuo pačiu prieš liaudies šokius ir žaidimus". Netgi toks mokslininkas kun. Pabrėža išnagrinėjęs ir uždraudęs aštuonis šokius ir žaidimus, kaip "nuodėmingus".

— Reikia manyti, kad uždraustieji šokiai ar žaidimai ištiesų buvo nepadorūs, jei juos draudė, bet tikrai joks kunigas nedraudė šokti ar žaisti tokios blezdingėlės ar žilvičio.

Kliūva ir valdžia: "Buržuazinė Lietuvos valdžia šio brangaus liaudies turto — šokių ir žaidimų — nevertino. Ši liaudies meno šaka buvo palikta likimo valiai". — Argi tikrai taip? Ar visoki liaudies ansambliai ir tautinių šokių grupės Lietuvoje atsirado tik su bolševikų atėjimu? Argi blezdingėlę mums pašoko naganu apsiginklavęs enkavedistas?

Knygos išleista 10,000 egz.; jos redaktorius — F. Vaitiekūnas, viršelis — dail. L. Paškauskaitės, piešiniai — Alg. Švažo, techn. red. — Č. Vyšomirskis, korektorė — I. Meciūnaitė.

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. BIshop 7-7075

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYCIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuosimų.
2443 West 63rd Street
Tel. PRospect 8-0833 ir PR 8-0834

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ nagali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti nes jų užsisenėjusios žaizdos niežėjimą ir skausmą senų atviru ir skaudžių žaizdų uždėkite LEGULO Ointment Jos gydomo ypatybės palengvins jusu skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį Vartokite ją tapgi nuo skaudžių nudegimų. Ji taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE,S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Yra tinkama vartoti nuo džiūstančios suskilusios odos dedirvinių, odos išbėrimų ir t t taipgi tinkama vartoti vaikučiams, kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Ji yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama po 75 ct., $1.25, ir $3.50. Pirkite vaistinėseChicagoj ir apylinkėse—Milwaukee, Wisc., Gary,Ind. ir Petroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į

LEGULO, Department D.,
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

Chicagos įvairiausias ir moderniškiausias Piknikų Daržas —
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road,
Willow Springs, Illinois

Duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Ave.
Tel. CLiffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiame į visus artimuosius miestus.

½% PADIDINA DIVIDENDĄ !

CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1088
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Keičiame čekius. Parduodame ir perkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai nemokamai.
Pradėkite taupyti atidarydami sąskaitą šiandien. Apdrausta iki $10,000.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antr. ir penk. 9 iki 5; treč. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio

TROOST — PACHANKIS MONUMENTS
JOHN W. PACHANKIS (PATCH), Vice-President
6819 So. Western Ave. Tel. GRovehill 6-3745

Gražiausių Paminklų Pasirinkimą

Kaip Tik ir Rasite Pas Mus !

Į paminklų patalpas ir atgal mes visuomet parūpiname transportaciją automobiliu.
Atdara kasdien ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.
IŠSIRINKITE DABAR — BUS PASTATYTA KAPINIŲ DIENOJE!
JOKIO ĮMOKĖJIMO, SUMOKĖSITE KAPINIŲ DIENOJE.

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI PRISTATOM Visokių Rūšių MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Pres.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai.
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro Šeštadienais iki 3 val. vakaro

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ — VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ.

Lietuvių Prekybos Namai

5 METŲ JUBILĖJAUS PREKIŲ IŠPARDAVIMAS

Prekės be brokų, sugadinimų, naujausio stiliaus, geriausių Amerikos fabrikų, kainos be užsiprašymo, Išmokėjimai iki 3-jų metų. Pirkėjų sąskaitos neparduodamos finansų kompanijoms.

SVEČIŲ KAMBARIO BALDAI
Už $100.00 parduodamos sofos, įvairių spalvų, nakčiai padaro miegama lova. Pas mus pirksite tiktai už $ 59.00
Už $150.00 parduodama 3-jų dalių sofa, kėdė ir attoman naktį miegojimas 3-ims asmenims, šio mėnesio išpardavime tiktai $119.00
Už $200.00 parduodama Simons 57 metų stiliaus sofa ir fotelis, nakčiai dviejų asmenų lova, garantija 10 metų, pas mus dabar tik $149.00
Už $300.00 parduodama sofa ir dvi kėdės, kavos staliukas su formica viršumi ir du lempų staliukai dovanai, pas mus tik $229.00
Už $500.00 parduodami svečių kambario baldai, Karpen, Pullman, Simmons, Northome, Howard, ir kitų fabrikų, garantuota 20 metų, pas mus tik $380.00

MIEGAMOJO KAMBARIO BALDAI
Po $60.00 parduodamos komodos, riešuto ar ąžuolo medžio pas mus $ 39.00
Po $100.00 parduodami dresseriai su šlifuoto stiklo veidrodžiu, pas mus $69.00
Po $200.00 parduodami miegamieji, dresseris su sidabruotu veidrodžiu, Bookase lova, dvi pulkios lempos, pas mus išparduodama po $149.00
Po $400.00 siūlomi išpardavimui Brazilijos ar Filipinų raudonmedžio miegamieji su viena ar dviem atskirom lovom pas mus $329.00
Po $900.00 parduodami Švediško ar Daniško stiliaus miegamieji su dviem ar viena lova, ąžuolo, vyšnios, klevo ar Filipinų raudonmedžio, dar niekur nematyto stiliaus pas mus $499.00

VALGOMOJO KAMBARIO BALDAI
Už $150.00 parduodami 5 dalių baldai, ąžuolo, riešuto su formica nedegamu viršumi pas mus šiuo metu tiktai $ 99.00
Už $250.00 parduodami 8 dalių valgomieji — naujo stiliaus tik $199.00
Už $500 parduodami 9 dalių valgomieji, su šlifuoto stiklo stumdomom durim, pas mus šiame išpadavime tik $399.00
Už $700.00 parduodami Daniško stiliaus valgomieji, riešuto, ar šviesaus mahagoni, su puikiu formica baru pas mus tiktai $550.00
Šis valgomasis susideda į 17 dalių.

VIRTUVĖS BALDAI
Už $69.00 parduodami stalai su formica viršum, su keturiom kėdėm, įvairių spalvų pas mus tiktai $ 39.00
Už $100.00 parduodami 6 dalių virtuvėm baldai, įvairių spalvų, pas mus tiktai $ 59.00
Už $140.00 siūlomi, Formica stalai su puikiom kėdėm tik $ 99.00

RAŠOMIEJI STALAI IR KNYGŲ SPINTOS
Už $50.00 siūlomi rašomieji stalai moksleiviams, ąžuolo ar raudonmedžio, dovanai duodama — rašalinė, spaustukas, plunksnakotis, stalui padėklas, popieriui pjauti peilis — pas mus tiktai $29.00
Už $75.00 parduodami rašomieji stalai, ąžuolo ar mahagoni spalvos su formica viršumi pas mus birželio m. tik $ 49.00
Už $40.00 parduodamos knygom spintos su stumdomom stiklo durimis, ąžuolo ar mahagoni spalvos šį mėnesį $ 29.00
Už $100.00 parduodami rašomieji stalai, ąžuolo ar mahagoni, pas mus tiktai $ 69.00
Už $200.00 parduodami Europietiško stiliaus, su šlifuotu stiklu, pas mus tiktai $149.00
Už 120.00 parduodamos knygom spintos su šlifuoto stiklo durimis, lentynų aukštis reguliuojamas, riešuto ar šviesaus mahagoni medžio pas mus tiktai $ 70.00

MATRACAI, LOVOS
Vatiniai matracai visų dydžių parduodami tiktai $ 12.50
Už $30.00 parduodami spyruokliniai matracai, įvairių sp. $ 19.50
Už $50.00 parduodami Simons matracai 15 metų garantija $ 39.00
Metalinės lovos visų dydžių ir spalvų tik per išpardavimą $ 9.50

KILIMAI
Po $15.00 parduodami rankų darbo import. kilimai 30x54" $ 5.00
Po $69.00 parduodami vilnos ir rayon įvairių spal. kilimai $ 49.00
Po $100.00 parduodami A. Smith, Maggee, Bigelow vilnos kilimai pas mus tiktai $69.00
Kilimai nuo sienos iki sienos geriausių fabrikų vilna 100% sq. yard'as $6-10.00

ŠALDYTUVAI IR PEČIAI
Už $200.00 parduodami 8 cub. pėdų šaldytuvai Admiral, Westinhouse, pas mus tiktai $150.00
Už $300.00 parduodami 10 cub. pėdų šaldytuvai 8 asmenų šeimai, pas mus tiktai $249.00
Už $130.00 siūlomi porcelano viršum pečiai, pas mus šį m. $ 99.00
Už $200.00 siūlomi virimui pečiai, su stiklo durim, nedužtamo porcelano, pas mus tiktai $149.00

TELEVIZIJOS IR RADIJO
Balti radijo aparatai virtuvėms ar miegamajam tiktai $ 15.00
TV ArC, Zenith, Admiral, Dumont, General Electris, stalo modeliai $ 99.00
TV anr grindų pastatomi visų fabrikų šviesus ar tamsus medis '57 metų modeliai šį mėnesį už $$199.00

FURNITURE CENTER, INC.
3224 SO. HALSTED STREET
Lietuvių Prekybos Namai vedėjas—Justas Lieponis
TEL. — VICTORY 2-4226

ĮMONĖ ATIDARYTA:
Pirm., Ketvirtad. 9—9:30
Kitom Dienom: 9—6.00
Sekmadieniais: 12—5 valandos

MOVING MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI—NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS—PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON,
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!
Tel — CEdarcrest 3-6335

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose mieste dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Ave.
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9852
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.
1410 SO. 50th AVE. CICERO, ILL.
Telefonai — GRovehill 6-2345 arba TOwnhall 3-2108, 3-2109

ŠEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukti mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame.

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. Tel. OLympic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE VIrginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME
1424 S. 50th Ave. OLympic 2-5245 ir TOwnhall 3-9687

Akademinės Prošvaistės

Redakcijos adresas: S. Radvila, 4239 S Fairfield Ave., Chicago 32, Illinois

Jaunimo kongreso išvakarėse

Stovime Jaunimo kongreso išvakarėse. Jei prieš pusę metų kongreso mintis tebuvo tik spaudos puslapiuose gvildenama, tai šiandien jau galime drąsiai sakyti, kad ji virsta realybe. Rengimo komitetas deda visas pastangas ir išgales, kad kongresas pateisintų į jį dedamas viltis.

Tačiau ne vien nuo komiteto priklausys kongreso pasisekimas. Jie tik paruošia kongresui dirvą. Kiekvienas iš mūsų savo dalyvavimu prisidės prie šio istorinio įvykio didingumo. Tai nebūs vien tik susibūrimas, kur susitiksime draugus, pabičiuliausime vieną kitą dieną ir vėl išsiskirstysime. Ne. Tai bus didžiulė šventė, kurios metu mes parodysime savo vyresniesiems, jog dar stovime tvirtai lietuviškojo darbo lauke. Gi svetimiesiems leisime pajusti, kad lietuviškas jaunimas yra ištikimas savai žemei, kad jis yra solidarus ir susiklausęs.

Tenelieka tą savaitgalį nė vieno lietuvio jaunuolio, kuris nevyktų kongresan.

LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI RENGTI KOMITETO ATSIŠAUKIMAS

Susiburkit krūvon Lietuvos sa-
/kalėliai,
Išblaškykit miglas jūs galingais
/sparnais

LIETUVOS JAUNIME,

besitęsianti tėvynės okupacija reikalauja suburtų tautos pastangų besąlyginėje laisvės kovoje. Kenčiančios tautos balsas, pasiekęs Vakarus, šaukiasi teisingumo ir šiurpia kalba liudija apie tebevykdomus naikinimus krašte. Bet tuo pačiu mes girdime apie laisvės principų neatsisakančios tautos pastangas gyventi laisvą ir savistovų gyvenimą.

Tremties jaunimas yra atsakingas už Lietuvių tautos kovos išlaikymą. Jaunimo pastangos ir darbai turi priartinti laisvo gyvenimo rytojų Lietuvai. Yra pribrendusi valanda, kad jaunoji karta eitų į pagalbą vyresniesiems ir pasiimtų dalį rezistencinės kovos ant savo pečių.

Šių metų birželio 29 ir 30 dienomis Chicagoje šaukiamas Jaunimo kongresas. Kongreso tikslas suburti Lietuvos jaunimą aktyviam darbui, išaiškinti ir suderinti Lietuvos laisvės kovos būdus, išnagrinėti dabartines mūsų problemas ir išreikšti lietuviško jaunimo ištikimybę kovojančiai Lietuvai.

Tesuburia šis Jaunimo kongresas visas lietuvybe plakančias širdis, tesujungia jis visus tėvynės meilės pagrindais ir teišreiškia visam pasauliui lietuvių jaunimo tikėjimą ir ryžtą, kad laisvės niekad neatsižadėsime ir dėl jos kovosime.

Teskelbia jisai pavergtai Lietuvai, kad jos dukros ir sūnūs tebestovi Lietuvos reikalų sargyboje visose pasaulio šalyse.

Mes šaukiame visą lietuvių jaunimą JAV-se ir Kanadoje į Lietuvių Jaunimo kongresą Chicagoje 1957 metų birželio mėnesio 29 ir 30 dienomis.

Jaunimo Kongresui rengti komitetas

Jaunimo kongreso programa

Skelbiame tentatyvią Jaunimo kongreso programą. Ji gali dar pasikeisti, tačiau esmėje ji atrodys maždaug sekančiai:

Penktadienį vakare lietuvių menininkų parodos atidarymas Morrison viešbučio patalpose.

Šeštadienis — Morrison viešbutis:

9:30 — 10:00 val. registracija;

10:00 — 10:30 val. kongreso atidarymas;

10:30 — 11:15 val. pirmoji plenumo paskaita;

11:30 — 12:15 val. antroji plenumo paskaita;

12:15 — 14:15 val. pietų pertrauka;

14:30 — 15:15 val. trečioji plenumo paskaita;

16:00 — 18:30 val. sekcijų posėdžiai;

20:30 — 1:30 val. jaunimo šokiai (Merchandise Mart).

Sekmadienis:

9:00 — 10:00 val. mišios Šv. Kryžiaus bažnyčioje katalikams (evangelikams pamaldų vieta bus paskelbta vėliau);

11:00 — 12:00 val. trečioji plenumo paskaita (Morrison Hotel);

12:00 — 12:30 val. iškilmingas kongreso uždarymas (Morrison Hotel).

TRUMPAI PAŽVELGUS

Artimoje ateityje bendrosios studentų sąjungos vairą į savo rankas perims naujai išrinkta centro valdyba. Prieš ją dideli uždaviniai. Neabejojame kad naujasis vienetas stengsis savo uždavinį tinkamai atlikti, tačiau norėtųsi jų dėmesį nukreipti į vieną sritį, kuri iki šiol bendrosios studentijos gyvenime buvo nekultivuojama. Tai artimesnis santykiavimas, bendravimas su kitataučių studentiškomis organizacijomis. Su amerikiečių studentija organizacinėje plotmėje neturime beveik jokių ryšių; mažai ką žinome ir apie kitų išeivių studentiškus judėjimus. Vienintelę išimtį sudaro Baltų Federacija. Tačiau to nepakanka. Reikėtų veržtis į platesnius laukus. Štai rugpjūčio pabaigoje Ann Arbor, Mich., įvyks dešimtasis National Student Congress, kurį organizuoja US Nat. Student Association. Glaudesnis ryšių palaikymas su šia organizacija, efektingas mūsų sąjungos reprezentavimas tokiame kongrese būtų konkretūs informaciniai žygiai, kurie turėtų daug vertės. Tikėkimės, kad naujoji centro valdyba ras reikalo ir progos pasvarstyti šį klausimą.

Kaip jau įprasta, po rinkimų pasirodė visa eilė komentarų dėl pačių rezultatų. Išreikštos įvairios nuomonės, nes įvairiai ir pačius rinkimus galima interpretuoti. Tačiau norisi atkreipti dėmesį į 2 konkrečius faktus. "Dirvoje" spausdinama Santariečių Gyvenime išreikštas tvirtinimas, kad panašių rezultatų ir ateityje galime tikėtis, jei santariečiai su skautais nesusijungs, nėra visiškai tikslus, nes šiais metais nebuvo progos jėgas išbandyti; tiek santariečiai, tiek skautai akademikai į centro valdybą išstatė tik dalinius sąrašus; o tokiose sąlygose realaus palyginimo negali būti. Gi garbės teismo atžvilgiu, į kurį kandidatavo lygus kandidatų skaičius iš visų sąrašų, santariečio L. Sabaliūnas tapo išrinktas. Padėtis tad nėra tokia beviltiška neateitininkiškiems sąrašams. Tik reikėtų į pačius rinkimus tinkamą dėmesį atkreipti. Gi pasiskaitę J. Morkūno komentarus "Vienybėje", liečiančius intelektualinio ateitininkų sugebėjimo menkumą, tegalime nusišypsoti. Ar nebūtų prasmingiau nuo tokio naivaus pobūdžio vertinimų ir palyginimų susilaikyti?

Kas skaito šiandieninę lietuvišką spaudą, tas, be abejo žino, kad šiuo metu vyksta vajus, kurio tikslas remti lietuviškos informacijos leidinį anglų kalba (tik vienas savaitraštis iki šiol nerado reikalo tam klausimui paskirti [illegible] kelta skilčių). Tačiau rezultatai nėra džiaugsmingi. Per pirmąjį vajaus mėnesį į prašymus atsiliepė tik 53 tautiečiai, prisiųsdami 198.00 dol. Nejaugi tik tiek mažai intereso parodoma prasmingam informaciniam darbui?. Tačiau gal birželio mėnuo atneš džiaugsmingesnių žinių? Tam jau yra konkrečių ženklų, nes pačią pirmąją mėnesio dieną **kol. V. Adamkavičius**, savo laiku pirmininkavęs bei visą savo laisvalaikio energiją pašventęs Jaunimo peticijos komitetui ir jo darbams, atsiuntė 200.00 dol. čekį. Šią pinigų sumą jis surinko iš tautiečių, kurie kartu su juo dirba toj pačioj inžinerijos firmoje Chicagoje. Kol. Adamkavičius yra puikus pavyzdys visai studentijai, kaip konkrečiu veiksmu reikia prie šio darbo jungtis. Ne vienu atveju mes girdime patį akademini jaunimą didžiuojantis "LITUANUS" leidiniu, tačiau ar daug kuo tas pats akademikas yra prie leidimo prisidėjęs. Jeigu jau norima atliktu darbu ir produktu didžiuotis, reikėtų bent mažąjį rankos pirštelį pajudinti tam reikalui; galimybių žurnala paremti yra be galo daug, tačiau turbūt būtų perdaug tikėtis, kad studentų biednuomenei bent dalį iš jų galėtų išnaudoti? O gal "LITUANUS" leidimo darbą atlieką kolegos bus maloniai nustebinti kitų kolegų uolumu?

P. Ganvytas

JAV prezidentas gauna teisių mokslo garbės daktaro laipsnį Washington tone, American universitete. (INS)

DAUGIAU DĖMESIO SVARBIAM ĮVYKIUI

AL. GIMANTAS

Iki pirmosios išeivijos gyvenime jungtinės JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventės, galima sakyti, jau liko vos keliolika dienų. Betkur gyvenančių tautiečių nuotaikos ir entuziazmas šios šventės atžvilgiu, atrodo, tikrai yra pakilus ir didingas. Bet, kaip ir paprastai gyvenime, kai prieina lemtingasis momentas padaryti vieną ar kitą sprendimą, neretai susvyruojama, ankstesnių planų atsisakoma. Taip ir šiuo atveju yra galimybių spręsti, kad šimtai, jei ne tūkstančiai ne Chicagoje gyvenančių tautiečių yra pasiryžę specialiai taut. šokių šventei vykti pasaulio lietuvių sostinėn. Kaip būtų gražu ir naudinga, kad neatsirastų nė vieno susvyravusio ir galimai daugiau tautiečių iš Kanados ir JAV įvairių vietovių birželio pabaigoje pasiektų Chicagą. Nėra juk nė mažiausios abejonės, kad to didmiesčio, priemiesčių ir artimesnių kolonijų lietuviai gausiai dalyvaus šventėje, bet dar gražiau ir prasmingiau būtų, kad ir tolimesnių vietų tautiečiai nesudvejotų, nepatingėtų ir nepagailėtų kelionės išlaidoms kiek dolerių, bet būtinai atvyktų šventėn. Tik gausus ir įvairus mūsų dalyvavimas patį įvykį padarys tikrai neeiliniu ir visuotiniu.

Yra ir kita reikalo pusė. Kaip jau visi žino, šiais metais Maskvoje ruošiamas didelis jaunimo festivalis. Į jį, kaip paaiški iš dabartinės Lietuvos spaudos ir radijo pranešimų, dideliu kontingentu bus vežamas ir pavergtojo krašto jaunimas. Ryšium su tuo, visoje Lietuvoje jaunimas įkinkytas į visokias repeticijas ir kitus pasiruošimus raudonosios propagandos reikalams. Ten bus progų pasirodyti lietuviams sportininkams, dainininkams, taut. šokių šokėjams. Šią visą akciją, aišku, lydi didelė reklama ir triukšmas. Laikraščiuose aprašinėjamas tas entuziazmas, kurį esą rodo Lietuvos jaunimas, besiruošdamas pasauliniam jaunimo sąskrydžiui Maskvoje. Ir pačioje Lietuvoje ta proga vyksta vietinio pobūdžio dainų šventės, taut. šokių demonstravimai, kuriuos esą stebi tūkstančiai susižavėjusių gyventojų.

Gyvendami laisvėje ir ruošdami tikrai stambų lietuviškojo meno pasireiškimą — pirmąją taut. šokių šventę, turime jausti ir tam tikrą atsakomybę. Visi be išimties, patys šventės dalyviai, kartu su būsimaisiais žiūrovais, aišku, turime daryti visa, kad tik šioji laisvųjų lietuvių demonstracija pavyktų visu šimtu nuošimčių. Šių minčių teikėjas asmeniškai turėjęs progos kalbėtis ar korespondenciniu būdu užmezgęs ryšius su visa eile šokių grupių, vadovų ir šokėjų, turi įspūdį, kad šventės dalis, liečianti pačią programą, t. y. šokius, bus atlikta deramoje augštumoje. Ir jei tenka bent kiek susirūpinti, tai tik tuo, kas jau pradžioje buvo minėta — reikia, kad kiekvienas tautietis, betkur gyvenąs, įsisąmonintų, kad dalyvavimas taut. šokių šventėje yra mūsų savigarbos ir savotiškos pareigos reikalas. O tai reikštų, kad, ne žiūrint vienam kitam pasitaikančių sunkumų ar kliūčių, reikėtų daryti visa, kad kuo daugiau užpildytume erdvią Chicagos Amfiteatro patalpą.

Neturėtų būti jokios abejonės, kad iš toliau atvykusius mielieji Chicagos lietuviai mielai priglaus ir parodys savąjį vaišingumą. Turime parodyti ne tik amerikinei visuomenei, bet kartu ir dabartiniams Lietuvos valdytojams, jog laisvėje gyveną lietuviai ir toliau brangina savosios tautos meninius ir kultūrinius lobius, kad išeivijos Lietuva ir toliau lieka gaji ir gyva, kad lietuvis, nežiūrint kur jis pasaulyje šiandien begyventų, ir toliau dainuoja gražiąsias savo dainas, ir toliau puoselėja ir žavisi senaisiais ir tradiciniais mūsų tautiniais šokiais. Be to, kad ir nejučiomis, susitelkimas dešimties ar daugiau tūkstančių lietuvių vienoje vietoje juk išvirs ir savotiška politine demonstracija už mūsų tautos teises laisvai ir savistoviai gyventi ir kurti savo senosios tautos tradicijas, sekti žilosios senovės kilniais papročiais. Iš žiūrovo tebus pareikalauta tik poros valandų kantrybės. Šią sunkiausią naštą tempia ne kas kitas, kaip tik patys dalyviai, šaunusis mūsų jaunimas, grakščiosios šokėjos, žvalūs šokėjai, kurie jau tam reikalui skyrė ne keletą valandų, bet ištisas savaites, mėnesius, pusmetį. Jie pilnai suprato lietuviškosios pareigos svarbą; telieka tai suprasti tik mums, kurie iš įvairių šio kontinento tolių subėgę įvertinsime jų darbą ir pasigėrėsime didingąja lietuviškųjų apraiškų švente.

TRUMPAI IŠ VISUR

Lietuvių Studentų sąjungos JAV centrinių organų rinkimai jau pasibaigė. Į centro valdybą išrinkti: Vacl. Kleiza (204 balsai), V. Šoliūnas (182), A. Gečiauskas (167), N. Lipčiūtė (166), V. Dudėnas (160), R. Mišauskas (150) ir J. Kregždys (144). Revizijos komisijon įeina S. Bobelis (189), D. Karaliūtė (177) ir K. Skrupskelis (149). Garbės teismą sudaro V. Valaitis (166), K. Kudžma (164) ir L. Sabaliūnas (140)... Tuo pačiu metu vyko ir Kanados Lietuvių Studentų sąjungos rinkimai. Centro valdybos pareigos patikėtos: I. Šipelytei (32), V. Petruliui (31), B. Grigaitytei (30), K. Šalkauskui (30) ir M. Bilevičiūtei (22). Į revizijos komisiją išrinkti J. Matulionytė (36), A. Kuolaitė (31), ir R. Jurkus (30). Šie kolegos sekančiais metais vadovaus ir nustatys abiejų sąjungų gaires. Jiems linkime daug sėkmės užsibrėžtuose tiksluose ir ištvermės darbe.

ŠIS MĖNUO — "LITUANUS" VAJAUS MĖNUO. AR JAU ATLIKAI SAVO PAREIGĄ?

Urbanoje skautai akademikai buvo suruošę bendrą laužą... Tos pačios vietovės studentai ateitininkai surengė tradicinį sąskrydį... Detroito Santaros skyriaus valdybon išrinkti M. Gilvydis (pirm.), L. Boreišytė ir B. Badikonytė... V. Vaitaitis, D. Čekaitė, D. Leskaitytė, L. Stanaitytė ir J. Mačiūnas vadovaus New Yorko Santaros skyriui... Omahoje įsisteigė naujas korp! Vyties skyrius, kuriam vadovauja V. Arlauskas ir S. Mickus... Putnamo, Bostono, Waterburio ir Detroito studentų ateitininkų draugovės suruošė savo metines šventes... Šiuo metu vyksta skautų akademikų rinkimai į centrinius organijacijos organus... Chicagoje įvyko pasitarimas tarp santariečių ir liaudininkų.

STUDENTAI LEIDŽIA "LITUANUS", TODĖL MUMS VISIEMS TURI RŪPĖTI JO LIKIMAS

Waterburio Liet. Stud. sąj. skyrius surengė pradedantiems studentams debatus apie jaunimo organizacijas... Urbanos skyrius, pagerbdamas baigiančiuosius, suruošė jiems išleistuves... Baltų Studentų Federacija New Yorke pravedė viešas diskusijas — "Ar egzistuoja iš viso pabaltiečių kultūra?" Lietuvius šiose diskusijose atstovavo dr. V. Vygantas. Diskusijoms vadovavo dabartinis BSF pirmininkas R. Šilbajoris... Chicagos skyrius surengė vakarą visuomenei ir studentijai, kurio pelnas skiriamas Liet. Stud. Šalpos fondui. Vakaro programą atliko Chicagos studentai "Linksmieji broliai". Gaila, kad kaikuriais atvejais jų humoras buvo žemiau akademinio lygio. Bendrai, ruošiant tokius vakarus, kurie skiriami ir plačiajai visuomenei, vertėtų atidžiau paruošti visą programą.

"LITUANUS" IŠ KIEKVIENO TEPRAŠO TIK VIENO DOLERIO. PASIŲSKIME JĮ ŠIANDIEN!

A. Urbanckas, Illinois univ. studentas, yra laikomas vienu iš geriausių į augštį šokikų Amerikoje. Neseniai jis laimėjo "Big Ten" univ. pirmenybes ir pasiekė naują rekordą... Visa eilė akademikų gynė Lietuvos spalvas pabaltiečių pirmenybėse Clevelande... M. Vygantas atstovavo Loyolos univ. garsiose Drake lengvosios atletikos pirmenybėse... K. Ječiui per metinę Illnois univ. architektūros fakulteto vakarienę buvo įteikta pirmoji premija (Plym Prize in Architectural Engineering)... R. Kliorytė ir M. Tapulionytė už pažangumą moksle priimtos į Psi Kappa Phi garbės korporaciją... R. Žukauskaitė Chicagos univ. pavasario meno festivalyje buvo išstačiusi du savo kūrinius... A. Jurkus gavo stipendiją specializuotis inžinerijos srityje Anglijoje... R. Firantaitė išrinkta Illinois univ. jaunųjų respublikonų skyriaus pirmininke... Toronto studentai buvo suruošę finis semestri.

Loyolos univ. Chicagoje įsteigtas lietuvių klubas. Jam vadovauja P. Žumbakis (pirm.), D. Kantautaitė ir J. Gibaitis... A. Bobelis ir J. Ulėnas pakelti į paskautininkus... R. Šilbajoris išlaikė preliminarinius doktorato egzaminus Columbios univ. rusų kalboje ir literatūroje... V. Užgiris priimtas į Illinois univ., medicinos mokyklą... L. Sabaliūnas dalyvavo Egzilų Skautų sąjungos konferencijoje Buffalo... H. Žibas išrinktas Chicagos univ. Business Club pirmininku...

Prašome atkreipti dėmesį į pasikeitusį redakcijos adresą. Visą medžiagą siųsti Skirmuntui Radvilai, 4239 S. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill.

LITUANUS ADRESAS: 916 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y.

BANDYMAI SU NAUJA USIOMIS RAKETOMIS

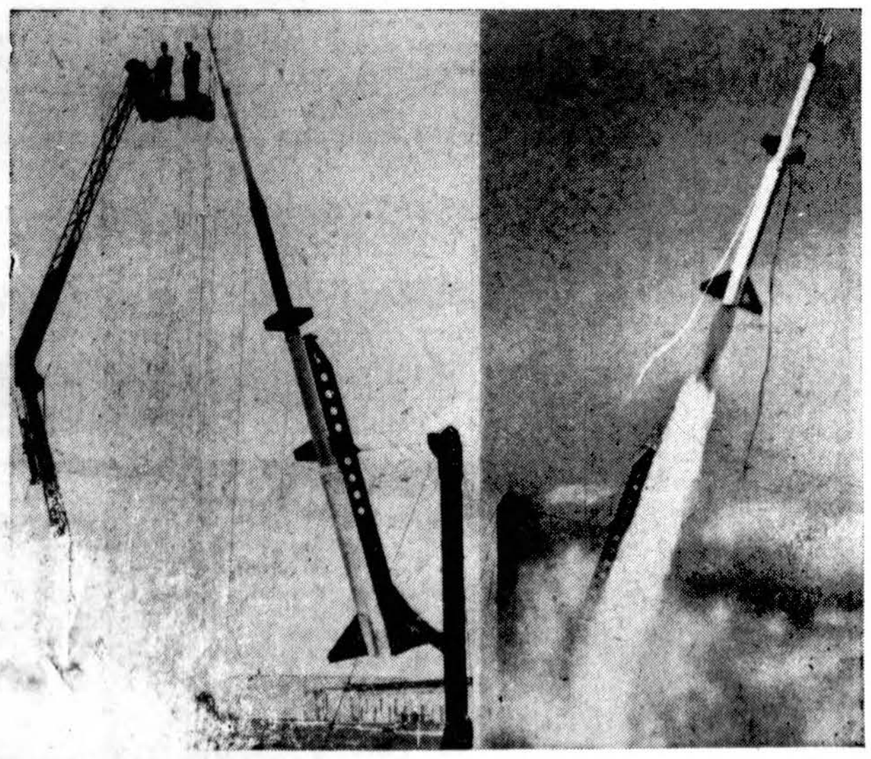

Kairėje pusėje — iš raketų sudarytas "traukinys", paruošiamas skridimui į erdves. Jis turėjo 50 pėdų ilgio, pakilo 200 mylių į augštį, skrisdamas 7,000 mylių per valandą. Raketos karštis, trynimosi laipsnis su atmosfera radijo signalais buvo perduodamas žemėn iki ji nukrito į jūras. Tie bandymai ruošia kelią žmogaus išvykom į erdves. Dešinėje pusėje — dvigalė raketa, skirta pirmiausia studijuoti karščiui, kylančiam nuo trinties su atmosfera.

Birž. 29-30 d.d. dalyvaujame jaunimo kongrese Chicagoj!